EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 139, 15 Şubat '96

'96'ya girerken komünist hareket

Parti yılı sürüyor

"Parti yılı" devam ediyor... Geride kalan yıla hareketimiz açısından bakıldığında söylenmesi gereken öncelikle budur. Bu girilen başarılı bir gelişme sürecinin partileşme hedefi çerçevesinde bir sıçramayı ifade edecek bir gelişme düzeyine ulaşmasına takvim yılının yetmediğini anlatmaktadır.

Gelişmenin sonuçlarını '95 yılına sığdırmak arzusu ve hedefi ile yola çıkmıştık. Bizden kaynaklanan ve bizi aşan nedenlerin birleşik etkisi sonucunda bu mümkün olamadı. Gelişmeyi istenilen kapsama ve tempoya gecikerek oturtmaktaki sorumluluğumuzu küçümsememekle birlikte, arzulanan sıçramanın '95 yılına sığmamasının bizim için esasa ilişkin bir önemi yoktur. Önemli olan bizi parti kimliğine ulaştıracak bir gelişme çizgisine oturmayı başarabilmiş olmaktır. Eğer '95 yılının deneyimlerini de en iyi biçimde değerlendirmeyi başarabilirsek, girdiğimiz süreci parti kimliğine ulaşarak taçlandıracağımıza kesin bir gözle bakabiliriz. Önemli olan budur ve hareketimiz '96 yılma bu gerçeğin verdiği güç ve iyimserlikle girmektedir.

EKİM 3. Genel Konferansı: Örgütte yeni bir dönemin başlangıcı

'95 yılı başında "Parti yılı"nı ilan eden değerlendirmede şunlar söylenmekteydi: "'94 yılı partiye ulaşmada gerçek bir dönemeç yılı olamadı. Fakat bunun nedenleri konusunda paha biçilmez açıklıklar kazandırdı. Örgütümüzün üst platformu bunun daha kapsamlı ve derinlemesine bir değerlendirmesini muhakkak ki ortaya koyacaktır."

Sözü edilen örgüt üst platformunun Mart 1995'te toplanan EKİM 3. Genel Konferansı olduğu bugün artık bilinmektedir. Çalışmaları Mart ayı içine yayılan bu konferans, gerçekte, partileşme sürecinin yeni aşamasının, bu anlamda "parti yılı"nın asıl başlangıç noktasını oluşturdu. Bu konferansın belgeleri ve tutanakları incelendiğinde açıklıkla görülmektedir ki, örgütümüzün 3. Genel Konferansı, önüne koyduğu gündem çerçevesinde, yalnızca '94 yılının değil, fakat hareketimizin bütün bir geçmiş sürecinin derine inen bir değerlendirmesini yapmış, yeni dönemin sorunlarını ve görevlerini bunun ışığında saptamıştır.

Her açıdan başarılı geçen bu konferans '95 yılının ilk büyük kazanımı olmuş, örgütte yeni bir dönemi başlatmıştır.

Komünistler, "parti yılı" çerçevesinde, gelişmenin örgütsel-pratik cephesini esas yüklenme alanı olarak saptamışlardı. Bu nedenledir ki, buna ilişkin sorunlar konferansımızın gündeminde de ağırlıklı bir yer tuttu. Konferansta, örgüt, önderlik ve kadro sorunları; siyasal faaliyetin ve çalışma tarzının çeşitli sorunları; temel yoğunlaşma alanı olan sınıf çalışmasının bir dizi sorunu üzerine, geçmiş tüm süreçlerimiz gözetilerek, fakat özellikle kendini önceleyen son iki yılın verileri ve deneyimleri irdelenerek temel önemde açıklıklar sağlandı. Örgütteki zaaf noktalarına en açık şekliyle işaret edilerek çözücü ve yolaçıcı değerlendirmeler ortaya konuldu.

"Parti yılı" hedefi çerçevesinde güçlü bir başlangıçtı bu. Bunu izleyecek adım konferansın sonuçlarını tüm örgüte malederek

saptanan hedefler doğrultusunda etkin bir pratik-siyasal çalışmaya girişmekti. Konferansın hemen ardından güçlü bir kampanya olarak örgütlenen 1 Mayıs faaliyetleri siyasal polisin iki büyük kentteki genel saldırısına yolaçınca, bu önemli güç kayıplarına neden olmakla kalmadı; yanısıra, yarattığı sorunlar nedeniyle, konferans sonuçlarının örgüte maledilmesi sürecini de geciktirdi ve faaliyetimizin hızını bir süre için önemli ölçüde kesti. Bu saldırı önemli bir çelmeydi; örgütümüz bunun yarattığı sorunları bir kaç ay içinde telafi etmek iradesi göstermekle birlikte, yılın toplamı üzerinden düşünüldüğünde, bu bize değerli bir zaman dilimini de kaybettirdi. Kayıpların yarattığı boşlukları gidermek, faaliyete yeniden hız ve kapsam kazandırmak başarısını gösterdiğimizde ise, süreç yılın ortalarını bulmuştu. Örgüt başarılı bir gelişme çizgisine oturtulduğu halde, faaliyetin çeşitli cephelerinde hedeflediğimiz atılımın '95 yılma sığamamış olmasında, kuşkusuz bunun önemli bir payı vardır.

Saldırının yarattığı bu güç ve zaman kaybının önemi ne olursa olsun, 3. Genel Konferansımız, yılın toplamı üzerinden bakıldığında örgütümüzün bütünü üzerinde önemli bir sarsıntı yaratmış, onu yeni bir gelişme aşaması içine sokmayı başarabilmiştir.

3. Genel Konferans öncelikle içe dönük bir müdahalenin platformu oldu. Dışa, sınıfa dönük etkili ve sonuç alıcı bir siyasal faaliyete geçişin önkoşulu, örgüt bünyesinde oluşmuş zaaf alanlarına ve birikmiş sorunlara sert bir müdahalede bulunmaktı. Bu elbette kendi başına örgütü dönüştürmeye yetmeyecek, fakat böyle bir dönüşümün biricik gerçek zemini olan sınıf çalışmasına etkili bir geçişi olanaklı kılacaktı.

Örgüt yaşamı ve çalışma tarzına ilişkin kapsamlı değerlendirmeler bu açıdan örgütte ciddi bir iç atmosfer ve zihniyet değişiminin önünü açtı. Sorunlara ilişkin bir bilinç açıklığının ötesinde, kadrolara moral ve motivasyon kazandırdı. Ve somut deneyim, içe dönük isabetli ve etkili bir müdahalenin başarılı bir siyasal çalışmanın zorunlu bir önkoşulu olduğunu bir kez daha gösterdi.

Sınıf çalışması: Yeni bir aşamaya geçiş

"Parti yılı" çerçevesinde gelişmenin örgütsel-pratik cephesine ilişkin en önemli hedef, "sınıf hareketine fiilen önderlik etmek yeteneği kazanmak ve örgütsel gelişmeyi bu zemine oturtmak" olarak saptanmıştı. Bu herşeyden önce sınıfa yönelik çalışmanın kapsamı ve niteliğinde köklü bir değişimi gerektiriyordu. Sınıfa yönelik bir çalışmayı yıllardır sürdürmekteydik. Fakat bu daha çok "dıştan seslenme" biçiminde bir propaganda-ajitasyon çalışmasıydı. Bunu içerden seslenme ve işçi eylemlerine doğrudan müdahale etme düzeyine çıkarmak, sınıf hareketiyle ilişkilerde mesafe katetmenin de temel bir koşulu durumundaydı.

Geride kalan yıl içinde bu doğrultuda ilk ciddi adımların atılması anlamında bu nihayet başarıldı. Hedef fabrikalar üzerinde yoğunlaşan bir çalışmanın ötesinde, özellikle mahalli direnişlere müdahalede yeni bir düzey yakalandı. Komünistler '95 yılı süresince kamuoyunun gündemine giren ve sınıf hareketinin ilgi odağı haline gelen bir dizi direnişe doğrudan müdahalelerde bulundular ve belli bir etki sağladılar. Bu sınıf çalışmamızda yeni bir aşamanın başlangıcı sayılmalıdır. Sınıf çalışmasında, artık yalnızca dışardan değil içerden de seslenen; artık yalnızca seslenmekle kalmayan eyleme de çekmeye çalışan; mahalli direnişleri dayanışma girişimlerinin ötesinde somut müdahalelerde bulunmayı başarabilen bir gelişme aşamasına geçmiş bulunuyoruz.

3. Genel Konferansımızın en önemli (ve kuşkusuz en rahatsız edici) tespitlerinden biri, EKİM'in hala esas olarak "sınıf dışı" bir örgüt olduğu gerçeği idi. Gelişme süreci bu tespiti hızla eskitmektedir. 3. Genel Konferansı bu gelişmenin önünü açmıştır. Örgütümüz bugün artık çalışma alanları ve hedef olarak seçtiği çalışma birimleri üzerinden sınıf kitleleri ile doğrudan temasa geçmeyi başarmış durumdadır.

Kuşkusuz buna henüz yeni gelişme aşamasının bazı ilk adımlarının atılmış olmasının ötesinde abartılı bir anlam atfedilmemelidir. Sınıf hareketiyle somut

politik ve örgütsel bağlar geliştirmenin henüz yalnızca ilk adımlarıdır bunlar. Fakat işin bu cephesinde nihayet buz kırılmış, yol açılmıştır. Bu açıdan bakıldığında '95 yılının bu ilk adımları sınıf çalışmamızda önemli bir gelişmenin ifadesidirler. Şimdi görev, bu adımları güçlendirmek, büyük bir hızla yaymak, bu doğrultuda gerekli ısrar ve kararlılığı göstermektir. Bunu başarabilirsek eğer, '96 yılı hareketimizi sınıf hareketi ekseninde bir politik ve örgütsel gelişme çizgisine oturttuğumuz bir yıl olacaktır ki, bu partileşme sürecinin bu cephesinde zaferi kazanmak anlamına gelecektir.

Fakat eğer açılan yol yeni bir gelişme aşamasının ifadesiyse, bu, bu gelişme aşamasının bir dizi yeni sorunuyla yüzyüze kalmak anlamına da gelir. Eğer bu sorunlar zamanında görülmez ve gerekli çözümler zamanında üretilemezse, gelişme süreci tıkanacak ve hedefe yine ulaşılamayacaktır.

'95 yılı bu konuda ilk ciddi olumsuz sinyalleri vermiştir. Polisan deneyimi buna en somut örnektir. Bütün yıl boyunca işçi hareketinin gündeminde kalan bu direnişe herkesten önce komünistler ulaştılar ve yaptıkları ilk müdahalelerle direnişçi işçilerle ilişkilerde hızla önemli bir mesafe katettiler. Fakat yalnızca müdahalede yeterli ısrarı gösteremedikleri için değil, yanısıra bir dizi sorunda kaba yanlışlara düştükleri içindir ki, sonuçta kazandıkları çok önemli ilk mevzileri geliştiremediler. Böylece başarılı ve ısrarlı müdahalenin sürdürülebilmesi durumunda hareketimizin adıyla özdeşleşecek bu önemli mahalli direnişin sunduğu olanaklar yeterli ve sonuç alıcı bir biçimde kullanılamadı.

Yalnızca Polisan'ın değil, İpragaz, Özel Tekstil, Çukobirlik, Küçükçekmece Belediyesi vb. direnişlerin, geride kalan yıl içinde sınıf çalışmasının sorunları çerçevesinde bize sağladıkları çok önemli olumlu ve olumsuz deneyimler var. Bu deneyimleri en iyi biçimde irdeleyip sindirir ve sınıf çalışmasının ortaya çıkaracağı yeni sorunları hızla kavramaya ve çözmeye kendimizi önden hazırlarsak eğer, yeni çalışma yılında sınıf hareketiyle ilişkilerde sıçramalı bir gelişmeyi de böylece güvence altına almış oluruz. (Bu deneyimlerin ilk sonuçları parça parça basınımıza yansımaktadır ve daha derine inen irdelemelerle bu sürdürülecektir.)

Sınıf çalışması alanında altı çizilmesi gereken bir başka önemli sorun, bugün belirgin bir hareketsizliği yaşıyor olsalar da, orta ve uzun vadede sınıf hareketi açısından temel çalışma alanı olarak saptanmış bulunan fabrikalara müdahalede sürmekte olan zayıflıktır. 3. Genel Konferansımız sınıf çalışmasında üç ayrı çalışma alanı kategorisi saptamıştı. Bunlar temel öneme sahip fabrika ve işletmeler, içinden geçilmekte olan dönemde belli bir genel haraketliliği yaşayan sektörler (tekstil, belediye vb.) ve grev ve direnişe geçmiş birimlerden oluşmaktaydı. Sınıf çalışmamızda atılan ilk adımlar daha çok son iki alanda yoğunlaştı. Bugün durgunluğu yaşıyor olsalar da temel öneme sahip bulunan fabrikalara yönelik çalışmada ise eski zaaflar hala sürmektedir. Bizi aşan güçlükler bir yana bırakılırsa, sürmekte olan bu zaafın gerisinde hareketli alanlara müdahale kolaycılığı, tersinden ise, durgun birimlere müdahalenin gerektirdiği sabırdan ve ısrardan yoksunluk vardır. Bu zayıflığın üzerine gitmek sınıf çalışmamızın gündemdeki bir diğer bir temel sorunudur.

"Sınıf yönelimi" bizim için ilk kez bu denli somut ve pratik bir anlam kazanmıştır. Herşey yüklenmeye, yoğunlaşmaya, ısrarlı olmaya, pratik güçlükleri sabır ve inatla göğüslemeye kalmıştır. Herşey bu yeni çalışma düzeyinin ortaya çıkardığı ve çıkaracağı sorunları zamanında görmeye ve onlara hızla çözümler bulmaya, yeni yol, yöntem ve araçları zamanında devreye sokmayı başarmaya kalmıştır. Herşey mahalli örgütlerin, onların bünyesindeki örgütçülerin, sonuç alıcı bir çalışmadaki inat ve kararlılığına, gösterıneyi başarabilecekleri esneklik ve yaratıcılığa kalmıştır. Mahalli örgütlerimizin sınıf çalışmasındaki somut başarılarıyla harekete belli bir gönül rahatlığı içinde, bizim de il önderliklerimiz var, bizim de gerçek örgütçülerimiz var dedirttikleri bir aşama, gerçekte, işin pratik cephesinde parti

olmayı başarabildiğimiz bir gelişme aşaması ile aynı anlama gelecektir.

Örgüt sorunlarının değişmekte olan çözüm zemini

"Yine de, gözönünde bulundurmamız gereken kritik bir nokta var. Sınıf hareketinin politik ve örgütsel gelişimini hızlandırmak ve bu çaba içinde sınıfın ileri unsurlarını sosyalizme ve komünist örgüt saflarına kazanmak süreci, bugünkü koşullarda tüm öteki örgütsel-pratik sorunların ortak zeminidir. Örgütümüzü geliştirip yaymayı, sağlam temellere oturtmayı, mevcut kadrolarımızı devrimcileştirmeyi, yeni kadrolar kazanmayı, illegalitemizi kuvvetlendirmeyi, disiplinimizi pekiştirmeyi, kitle bağlarımızı geliştirmeyi, kitlelere önderlik etme yeteneği kazanmayı, vb., vb., tüm bu sorunları, sınıfı devrimcileştirme ve sınıfın ileri kesimlerini sosyalizme kazanma mücadelesi ekseninde çözmek perspektifiyle hareket etmek durumundayız." (*Parti Yılı ve Partileşme Süreci, Ekim*, sayı:14, Şubat 1995)

Bu temel değerlendirme, 3. Genel Konferansımızın partileşme sürecinin pratik-örgütsel yönüne ilişkin tartışmalarında çok önemli bir yer tuttu. Örgüt alanına ve yaşamına ilişkin olarak bahsi geçen tüm sorunların sağlıklı ve kalıcı bir çözümü, sınıf hareketine etkin ve başarılı bir devrimci müdahalenin maddi ve manevi kazanımlarının yaratacağı olanaklarla sıkı sıkıya ilişkilendirildi. Sınıf çalışmasında katedilen her anlamlı mesafe, örgütsel gelişmemize sağlam bir temel kazandırmakla kalmayacak, aynı zamanda örgüt kimliğine, yaşamına ve işleyişine ilişkin bir dizi sorunun çözümü için en uygun bir maddi zemine de kavuşturacaktır hareketi. 3 Genel Konferansımız bunu, sınıfı devrimcileştirme süreci içinde kadroların ve bir bütün olarak örgütün proleter sınıf devrimcisi kimliğini geliştirmek olarak da ifade etmişti.

Ve aynı konferans, örgütü ve kadroları sınıfla fiziki temasa ve bu doğrultuda ilk başarılara yönelterek, böylece önemini vurguladığı dönüşümün de önünü açmış oldu. Fakat bu dönüşüm, hiç de sınıf çalışmasının seyrine bağlı olarak kendiliğinden yaşanmaz. Burada bilinçli ve sistematik bir müdahale şarttır. Sınıf kitlelerinden ve sınıf çalışmamızın somut pratiğinden sürekli öğrenmenin sonuçlarını, yalnızca başarılı bir çalışma tarzı ve doğru bir siyasal müdahale için değil, fakat örgüt yaşamımızın sorunlarını çözmede de bilinçli bir biçimde kullanmak zorundayız. 3. Genel Konferansın özellikle kadro sorunlarına ilişkin değerlendirmeleri, burada kastedilen şeyin anlamı konusunda yeterli açıklıklar sunmaktadır. Sınıf çalışmasında pratik bir gelişme süreci içine girdiğimiz şu aşamada bahsi geçen değerlendirmeleri özellikle gözetmek ve bilinçli bir tutuma konu etmek gerekir.

Genel siyasal çalışmamızın büyüyen kapsamı ve genişleyen etkisi

Örgütümüzün siyasal çalışma kapasitesindeki büyüme, kullandığı araçlardaki çeşitlenme ve zenginleşme, legal olanakların ve açık alanın daha etkin bir biçimde kullanılması alanındaki yeni adımlar, '95 yılının öteki önemli kazanımlarıdır. Bugün örgüt, faaliyet gösterdiği tüm merkezlerde, gerek illegal ve gerekse legal araç ve yöntemleri kullanarak yürütülen yaygın bir siyasal faaliyet kapasitesine kavuşmuş durumdadır.

Yalnızca iki temel siyasal yayın organı ve gençlik yayını değil, yanısıra, yıl boyunca sayısız illegal-legal bildiri, broşür, afiş, pul vb. kullanılmış, bu yolla hareketin adı, şiarları, çağrıları ve görüşleri daha geniş emekçi kesimlere ulaştırılmıştır. Bu faaliyet belli dönemlerde siyasal kampanyalar biçimini almış; yılın başlangıcında etkili bir 1 Mayıs faaliyeti, ortalarında "sınıf dayanışması" kampanyası ve nihayet sonunda ise, etkin bir seçim kampanyası yürütülmüştür.

Daha çok hedef alanlar üzerinde yoğunlaşsa da, genel planda da yürütülen bu faaliyetler, giderek hareketi bir siyasal odak haline getirmekte, bugün için en azından sol hareketin gündemine sokmaktadır. Bu

faaliyetin toplumun geneli üzerinde ağırlığını ve etkisini hissettirdiği bir gelişme düzeyi ise, parti kimliği kazanmakta olduğumuzun bir başka göstergesi olacaktır.

Komünistler, sınıf kitleleri üzerinde yoğunlaşan ve bu alanda sonuç almayı hedefleyen siyasal faaliyetlerini mutlaka genel plandaki siyasal etkinliklerle birleştirmeyi başarabilmelidirler. Bu yalnızca devrimci bir siyasal mihrak olmayı başarmanın zorunlu bir koşulu değil, fakat aynı zamanda hedef kitle olan işçilere güven vermenin, onların desteğini kazanabilmenin de zorunlu bir gereğidir.

Gelişme sürecinin tüm cephelerini sıkı tutarak partiye yürüyoruz

'95 yılını genel sol hareket açısından değerlendiriken altını çizdiğimiz en önemli olgu, "iç saflaşmalarda yaşanan yeni gelişmeler ve ulaşılan yeni açıklıklar" olmuştu. Bunun yalnızca devrimci-reformcu saflaşması yönünden değil, fakat aynı zamanda devrimci hareketin kendi içinde gerçek konumların yeni açıklıklar kazanması bakımından da geçerli olduğunu yine aynı yerde vurgulamıştık.

EKİM, başlangıç yıllarında geleneksel devrimci-demokrat akımlardan konum ve kimlik farkını daha çok ideolojik açıdan ortaya koyabiliyor, fakat bu farklılığı örgütsel ve siyasal kimlik farkı olarak göstermekte zorlanıyordu. Bu zorlanma elbette partileşme sürecinin pratik-örgütsel cephedeki zayıflığının bir yansımasından başka bir şey değildi.

Fakat özellikle tasfiyeciliğin tasfiyesini izleyen ve bizim "EKİM'in yeni dönemi" olarak niteledğimiz gelişme safhası, ağır ve sancılı bir biçimde de olsa, bu zayıflığı gidermek ve geleneksel hareketten konum ve kimlik farkını pratikte de göstermek olanaklarını adım adım biriktirdi. Örgütümüzün 3. Genel Konferansı üzerinden bu zayıflık alanına kapsamlı bir biçimde yüklenmesi ve bunun ilk pratik sonuçları, farklı konumumuzu bir çok bakımdan gitgide daha belirgin hale getirmektedir.

Geride kalan yıl üzerinden buna vurucu bir örnek; Gazi'deki halk direnişinin sarsıntısı istisnasız tüm devrimci grupları semt çalışması ekseninde özel bir yoğulaşmaya yöneltirken, bir tek EKİM, sınıf ve fabrika eksenli bir çalışmada ısrar gücü gösterebilmiştir. Pratikteki bu farklılığın, gerçekte, dünya görüşü ve temel ideolojik perspektifler planındaki farklılığın pratik bir izdüşümü olduğunu belirtmek bile gereksizdir.

Siyasal mücadele sahnesine yeni bir akım olarak çıkmanın güçlükleri kadar, kendi gelişme sürecimizin zaafları nedeniyle de partileşme sürecinin teorik ve pratik gelişme cepheleri arasında gerekli uyumu yakın zamana kadar yeterli bir başarıyla kuramadık. "Parti yılı" çerçevesinde, partileşme sürecinin pratik-örgütsel gelişme cephesi üzerinde özel bir tarzda yoğunlaşma ihtiyacı, tam da bu uyumu yeterli düzeyde kurabilmek içindi.

3. Genel Konferans bu doğrultuda etkili bir müdahale oldu ve bu uyumu kolaylaştıran bir gelişme dönemi başlattı. Bunun henüz yalnızca bir başlangıç olduğu bir gerçektir. Fakat sorunun çözüm sürecine girilmiştir ve bu alanda artık herşey, konferansın değerlendirme ve perspektifleri ışığında bu süreci ilerletmek kararlılığına kalmıştır.

Şimdi artık partileşme sürecinin ideolojik, politik ve örgütsel tüm cephelerinde işi aynı ölçüde sıkı tutarak, güçleri buna uygun mevzilendirerek, planlamayı buna göre yaparak, tüm süreci hızlandırmak ve partiyle taçlandırmak sorumluluğuyla yüzyüzeyiz.

Geride kalan yılın çeşitli açılardan toplu bir değerlendirmesini yapan Merkez Komitemiz, girmekte olduğumuz yeni dönemi bu açıdan ele almış, hareketin görev ve hedeflerini buna uygun olarak saptamıştır. Yeni yıl içinde katedeceğimiz mesafenin parti hedefi açısından toplu bir bilançosunu ise yeni bir örgüt üst platformu çıkaracak ve bu çerçevede parti sorununda son sözü de o söyleyecektir.

EKİM

Devlet terörüne karşı tepkiler artıyor

Çok yönlü politik teşhir ve ajitasyonun önemi

Giderek tırmandırılan çıplak bir devlet terörü, Türkiye'de günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir.

Hakları için greve çıkan işçilere dönük saldırılar, semt emekçilerine yönelik sistemli ve yıldırıcı baskılar, kamu emekçilerine uygulanan sürgün ve cezalar, kardeş Kürt halkına dönük kanlı ve kirli savaş, köy boşaltmalar, göçe zorlama, Alevi kitlesi üzerinde baskı, devrimci-ilerici basına uygulanan amansız sansür, aydınların düşüncelerinden dolayı tutuklanması, cezaevlerindeki devrimci tutsakları imha amaçlı planlı saldırı ve katliamlar, keyfi gözaltılar, işkence, devrimci ve komünistlere dönük yargısız infazlar, kaçırıp kaybetmeler vb., tüm bunlar devlet terörünün başlıca görünümleridir.

Devlet terörü ayrım gözetilmeden sokaktaki insanı da kapsayacak bir genişlikte, toplum ölçüsünde uygulanmaktadır. Yığınlar devlet teröründen adeta usanmıştır. Hergün fabrikada, semtte, okulda, sokakta, otobüste hemen herkes, kimi zaman sesli kimi zaman da fısıltı halinde, şurada ya da burada yaşanan olayları birbirlerine anlatmakta, tepkilerini dile getirmekte ve bir çıkış yolu aramaktadır. Nitekim kanlı Sivas ve Gazi olaylarında, Hasan Ocak ve son olarak da Metin Göktepe olayında olduğu gibi, yığınlar tepkilerini kitlesel biçimde ortaya koymakta, öfkeli protestolarda bulunmaktadırlar.

Ne var ki, Gazi'deki büyük halk direnişi hariç, sözkonusu patlamaların hiçbiri devletle açık bir çatışmaya dönüşmemiştir. Kendiliğinden gelişen bu patlamalar birleşik bir kanala akamamakta, genişleyip-derinleşmemektedir. Tümüyle unutulmasalar bile, tepkiler bir süre sonra zayıflamakta, eylemler kitlesel karakterini yitirip daralmakta, giderek barışçıl bir çizgiye kayıp, kendini tekrarlayan çabalar halinde kısırlaşmaktadır.

Hiç kuşkusuz sermaye devletinin her defasında yığınların bu öfkeli çıkışlarını ya suskunluk fesadıyla ya da oyalayıcı ve saptırıcı çabalarda, ardından da çıplak zora başvurarak geçiştirip geriletme başarısının bunda önemli bir payı vardır. Ancak temel neden bu değildir.

Yığınları kaçınılmaz olarak umutsuzluğa ve güçsüzlük ruh haline iten bu durumun temel nedeni, yığınlara dönük sürekli, sistemli ve ısrara dayalı devrimci çalışma eksikliği, daha tam ifadeyle, devrimci önderlik boşluğudur. Yığınları suçlamaya ve yığın hareketini yargılamaya hakkımızın olmadığını kabul etmeliyiz. Sorumluluk bizimdir ve esasen yargılanması gerekenler biziz. Zira olayların peşinden sürüklenip, devleti ve yığınlara hayvanca muamele eden polisi anında en geniş, en enerjik ve en hızlı biçimde teşhir etmeyi başaramayan, en uygun fırsatları dahi değerlendirmeyip harcayan bizleriz.

Yığınları devlete karşı sürekli bir mücadele içine çekemiyoruz. Oysa ki, sürekli ve sistemli bir politik ajitasyon ve canlı-çarpıcı siyasal teşhir faaliyetiyle, yığınları mücadeleye çekip örgütlememize vesile olacak olaylar yaşanıyor Türkiye'de. Dahası Metin Göktepe olayında olduğu gibi, devletin "suç üstü" yakalanma örnekleriyle karşı karşıyayız. Tüm sorun özellikle bu tür "suç üstü" yakalanma durumlarını en iyi, en doğru ve en tam biçimde değerlendirebilmektir. Bunu başardığımızda yığınları ayağa kaldırmak zor olmayacaktır. Zira, "Birini suç üstü yakalamak ve her yerde anında teşhir etmek, aslında her türlü 'çağrı'dan daha etkilidir." (Lenin)

"Bu öyle etkilidir ki", kitleler o an için, "kimin çağrı yaptığına" ve "kimin şu ya da bu gösteri planı" önerdiğine bakmaksızın, kendiliğinden harekete geçer. Deyim yerindeyse, "suç üstü" durumunun kendisi bizzatihi yığınlara eylem çağrısı olacaktır. Bize düşen ise politik teşhiri ve politik ajitasyonu derinleştirmek, sağlamlaştırmak ve genişletmek olacaktır.

Devletin çıplak terörüne karşı biriken ve kendiliğinden dışavuran tepkileri/patlamaları devrimci kanallara aktımak, onlara bilinçli ifadeler kazandırıp doğru politik hedeflere

yöneltmek can alıcı bir önem taşımaktadır. Bu ise ancak uzun vadeli, enerjik ve ısrarlı bir devrimci çalışma ile sağlanabilir. Düzenin çok genel bir teşhiri ile yetinmemeliyiz. Bu yığınların bilincini dönüştürmede yetersiz kalacaktır. Bu durumda doğal olarak onların tepki ve patlamalarını doğru kanallara ve hedeflere yöneltmek de güçleşecektir. Yığınların bugünkü verili bilinci şu ya da bu yönde saptırılmaya, bulandırılmaya ve eninde sonunda düzen içi şu ya da bu kanala akıtılmaya müsaittir. Devletin amansız zulmüne karşı devletle açık çatışma noktasına gelmesine rağmen, seçimlerde CHP'ye oy veren Gazi ve Gülsuyu halkının bilinci buna tipik bir örnektir. Gerçek bir sınıf bilincinden yoksunluğun kaçınılmaz sonucudur bu.

Demek oluyor ki, çok yönlü bir propaganda, ajitasyon ve siyasal teşhir faaliyeti yığınların bilincini dönüştürmede büyük bir önem taşımaktadır. Yığınları yalnızca teorik ilkeleri açıklayarak eğitemeyiz. Onları özellikle politik yaşamın çarpıcı gerçekleri temelinde ve çok yönlü biçimde eğitmek zorundayız. Polisin halka hayvanca muamelesinin her bir görünümünü anında teşhir etmek, terörün herbir görünümünün kaynağının bizzat bugünkü sermaye devleti olduğunu yığınlara anlatmak gerekiyor. Her bir olay kendi içinde değil, tümü birden devletle ilişkilendirilerek teşhir edilmelidir.

Öte yandan, kitlelerin kendiliğinden patlamaları birleştirilip onlara bilinçli ifadeler kazandırılmalıdır. Bugünkü devlet bir sınıfın, burjuvazinin devletidir. Onun işçi-emekçi tüm halka uyguladığı baskı ve zulüm sınıf baskısı ve zulmüdür. O halde yığınların her bir patlaması da birleştirilerek militan bir sınıf mücadelesi olarak geliştirilmelidir. Bilinmelidir ki, "bugün kendiliğinden bir tarzda patlayan tepkiler birleştirilebildiği, devrimci bir önderlik altında örgütlenebildiği ve militan bir mücadele çizgisinde doğru politik hedeflere yöneltilebildiği takdirde başarıya ulaşılacaktır. Bunu başarma sorumluluğu ise herkesten önce komünistlere aittir.

Tekstil işkolunda sendikalaşma sorunu

Yoğun emek sömürüsünün yaşandığı tekstil sektöründe kapitalizm barbar ve vahşi yüzünü bütün çıplaklığıyla göstermektedir. Buna rağmen bu işkolunda hala ciddi bir sendikal örgütlenme yoktur. Ya da varolduğu kadarıyla, bu kesimde çalışan işçilerin bilincinin nispeten geri olması nedeniyle, patron sendikaları olarak örgütlenmektedir.

Devasa sorunların yaşandığı tekstil sektörünün örgütsüzlüğünü herkes dile getiriyor. Buna rağmen bu gerçeklik niçin aşılamıyor? Değişik zamanlarda belli bölgelerde sendikalaşma faaliyeti yürütülmesine, hatta kısmi direnişlerin örgütlenmesine rağmen, bu sektör niçin harekete geçirilemedi? Bunu irdelemek gerekiyor.

Komünistlerin bu sektörde halihazırda etkin bir güç olamadıkları biliniyor. Sendikalist ve reformist hareketler ise nispi bir güce sahipler. Sendikalist politikayı aşamayan bu yapılar, sınıfın bilincinin geri olduğunu, bu dönemde böyle hareket edilmesi gerektiğini savunuyorlar. Bu onları sendikal mücadelenin daracık alanına sıkıştırıyor. Sendika şubelerinden güç olmayı herşeyin önüne geçiren bu anlayışlar, sınıfı politikleştirme mücadelesinin önünü kapatıyorlar. İşçilere mücadeleye çekmek yerine kapitalistlerle uzlaşma yolunu gösteriyorlar. Bunu tek tek fabrikalar üzerinden somutlamak mümkün. Özel Tekstil direnişinin kırılmasına neden olanlar, 2. şubeyi destekleyerek kongrede onları oraya taşıyan anlayışlar oldu. Satürn direnişini boğan yine aynı anlayışlardı. Şu anda Sunteks'te cirit atan bu anlayışın temsilcileri, birbirleri ile sen olacaksın ben olacağım kavgaları ile kapitalistin değirmenine su taşımaktadırlar. Merter patronlarının ve sendika ağalarının gözünde diken olan Sunteks'teki örgütlülük yavaş yavaş bitirilmektedir, vb...

Tekstil işkolunun en önemli sorunu doğru bir önderlik sorunudur. Sermaye ile birlikte çalışan ihanetçi sendika bürokrasisi ve bunlara çeşitli biçimlerde destek veren anlayışlar, tekstil işçilerinin mücadele azmini kırmaktadırlar. Tekstil alanında zaten az sayıda olan örgütlü sendikaların sermaye tarafından bu kadar kolay yutulması, işçilerde hem sendikalara karşı bir güvensizlik yaratıyor, hem de kendi güçlerine güvenmelerini engelliyor.

D. Serhat

Sendikalaşma faaliyeti nasıl ele alınmalı?

Tekstil işkolunun örgütsüzlüğü bilinen bir gerçekliktir. Ancak örgütlenme eğilimi giderek gelişmektedir. Emek sömürüsünün her geçen gün daha da yoğunlaşması, çalışma koşullarının günden güne ağırlaşması, örgütlenme zorunluluğunu gittikçe daha geniş bir işçi kesimi içinde yakıcı ve ertelenemez bir ihtiyaç haline getirmektedir.

Burjuvazi, bu gelişmeler karşısında, bir yandan çeşitli yöntemlerle işçiler arasında ayrımcılığı ve rekabeti körüklemekte, bir yandan da önleyemediği örgütlenme potansiyelini sendika bürokrasisi ile etkisizleştirmeye çalışmaktadır. Sendika bürokratları işçilerin bin bir emekle yarattıkları örgütlenmelerine omuz vermek, işverenin örgütlenmeyi dağıtmaya yönelik saldırıları karşısında işçi haklarına sahip çıkmak bir yana, tekstil işçilerinin önüne barikat örmeye çalışmaktadırlar.

Sendika bürokrasisinin bu hain karakteri, işçiler arasında bazı yanlış eğilimlere yol açmaktadır. Bazı işçiler, sendikal örgütlenme çabalarına gerekli desteği alamadıkları gibi, mücadelelerinin en kritik safhasında sendika bürokrasisi tarafından satıldıklarını gördüklerinde, sendikal örgütlenmeden uzaklaşma eğilimi gösterebilmektedirler. Ama bu, tam da sermayenin canla başla yaratmak istediği bir sonuç değil midir?

Bu tutum işçilere hiçbir şey kazandırmayacağı gibi, tersine, mücadele ve örgütlenme alanının terkedilmesi nedeniyle sermayenin ve hain sendika bürokrasisinin ekmeğine yağ sürmek anlamına gelecektir. Eğer bir ihanet çemberi sözkonusuysa, yapılması gereken, bu çemberi kırıp aşmaktır. Mücadeleye daha sıkı, daha bilinçli sarılmaktır. İyi bilinmelidir ki, sınıf mücadelesi alanında kavga bayrağı bizzat işçilerin ellerinde dalgalanmadıkça, işçiler inisiyatifi ellerine almadıkça, kurtuluş yoktur. Kavga alanını terketmek çözüm değil, teslimiyettir. Boyun eğmiş, dağıtılmış bir ordunun boynuna esaret zinciri vurmaktan daha kolay ne olabilir?

Tarih boyunca görüyoruz ki, en temel ve en etkili savaş yöntemlerinden birisi, düşmanı içerden vurmaktır. Burjuvazi, kapitalizmin tarihi boyunca işçi sınıfını örgütsüz bırakmak için bin bir yönteme başvurmuştur ve başvurmaktadır. Sermaye sınıfı başlangıçta işçiler arasında rekabet yaratmak ve çeşitli yöntemlerle bunu körüklemek yoluna gitmiştir. İşçiler, sınıf çıkarlarının bilincine varmaya başladıkça, birbirleriyle rekabetin gerçekte sermayenin çıkarlarına hizmet ettiğini görmüşler, sermayeye karşı birleşerek mücadele etmek yoluna gitmişlerdir. Tarihte ilk örgütlenmeler, işçi birlikleri, yardımlaşma sandıkları, dayanışma dernekleri vb. olmuştur. İşçiler, örgütlü ve birleşik bir mücadele içinde, sınıfın üretimden gelen o muazzam gücünün farkına vardıkça, örgütlenme biçimlerini geliştirmeye başlamışlardır. Daha örgütlü, daha disiplinli ve en önemlisi de işyerlerini ve işkollarını aşan örgütlenme biçimleri giderek kendisini dayatmıştır. Sendikal örgütlenme gündeme gelmiştir. Sendikal örgütlenme, işçilerin ekonomik mücadelesini örgütlemede en etkili ve işlevsel örgütlenme biçimi olmuştur. Tek tek işyerlerinin sınırlarını aşmanın, işkolu, bölgesel ve giderek de ülke çapında tek bir çatı altında örgütlenmenin kanalı olabilmiştir.

Sınıf örgütlemesinin en yüksek biçimi ise, onun siyasal örgütlenmesi, yani partidir. Siyasal örgütlenme siyasal sınıf bilincinin ürünü olarak doğmuştur. Parti, işçi sınıfının düzenden bağımsız olarak, bağımsız sınıf çıkarları etrafında örgütlenmesinin ifadesidir.

İşçilerin kendi öz örgütlülüklerini geliştirip yaygınlaştırmaları karşısında sermaye sınıfının "böl-yönet" taktikleri de yeni biçimler kazanmaya başlamıştır. İşçilerin öz örgütlenmelerine sızmak ve giderek de yönetimi ele geçirmek kuşkusuz ki en etkili yöntemdir. Bu nedenle burjuvazi sendikaların denetimini ele geçirmek için her yola başvurmuş ve bu uğurda hiçbir fedakarlıktan kaçınmamıştır. İşçi sınıfı içinde yaşam

biçimiyle, alışkanlıklarıyla, zihniyetiyle artık işçi olmaktan çıkmış, burjuvalaşmış bir ayrıcalıklı aristokrat tabaka yaratmıştır. Bu tabaka vasıtasıyla işçi örgütlenmelerinin denetimini ele geçirme, işçi hareketini felç etme olanaklarını elde etmiştir.

Görüldüğü üzere, hain sendika bürokrasisinin işlevi işçi hareketini dizginlemektir. Bunu başarmanın yolu ise, bir kez daha belirtelim ki, işçi örgütlülüklerinin denetimini ele geçirmektir.

Öyleyse işçilere düşen görev, sendika bürokrasisinin bu rolünü bilince çıkarıp, buna karşı kararlı bir mücadeleye girişmektir. Düşmanın ele geçirdiği mevzileri geri almaktır. Sınıf çıkarlarının önündeki her gücü dağıtmak, her engeli parçalamaktır. Sendikalar işçilerin öz örgütlülükleridir ve zorlu mücadeleler sonucu yaratılmıştır. Şimdi görev, yeni zorlu mücadelelere girişerek bize ait olana sahip çıkmak, bize ait olanı geri almaktır. Bu, sınıf mücadelesinin bir yönüdür. Sendikal mücadeleye ve örgütlülüklerine sahip çıkmayan bir sınıfın, ekonomik ve siyasal hakları için de mücadele edemeyeceği açıktır.

Sendikalaşma faaliyetinde yanlış bir yaklaşım

Sendikal faaliyete bakışta yanlış bir yaklaşım, bu faaliyeti amaçlaştırarak işyerindeki bütün mücadeleyi sendikalaşmaya endekslemekte, işyeri sorunlarının çözümünü sendikalaşmaya ertelemektedir. Örneklersek; eğer işyerinde bir sendikalaşma faaliyeti yürütülüyorsa, bu yaklaşıma göre, işyerinde gelişen herhangi bir sorun karşı tutum almak için öncelikle sendikalaşmayı sağlamak gerekir. Sendikalaşma başarılmadan girişilen bir eylemlilik sendikalaşmayı riske atabilir, vb.

Bu son derece yanlış ve zararlı bir yaklaşımdır. Yanlıştır. Çünkü sendikalaşmak bir amaç değildir. Sendikalar mücadeleyi yürütmenin bir aracı olarak ele alınmalı ve ona uygun bir örgütlenme faaliyeti yürütülmelidir. Böyle değil de, tüzel-hukuki bir örgütlenmeye kavuşmak sorunu olarak ele alınırsa, böyle bir sendikal örgütlenmenin bir mücadele yapısı değil, şekli bir örgütlenme olacağı açıktır. Böyle bir sendikanın ne işe yarayacağı ise çok tartışmalıdır.

Zararlıdır. Çünkü işçileri, fabrika yaşamında yüzyüze geldikleri saldırılar ve sorunlar karşısında, sendikalaşma faaliyetinin güvenliğini riske atmamak adına dizginlemek, edilgenliğe itmek, gerçekte işçilerin mücadele bilincini kötürümleştirmektir. Sendika bürokratlarının yaptığı tam da bu değil midir?

Oysa ki amaç biçimsel bir örgütlenmeye sahip olmak değil, bir mücadele kanalı yaratmaktır. İşçiler yüzyüze geldikleri sorunlar, baskılar ve saldırılar karşısında birleşik bir sınıf tutumu geliştirmeyi başaramıyorlarsa, sendikalarını tüzel bir örgütlenme olarak kursalar bile, sermayenin saldırıları karşısında direnmeleri çok güç olacaktır. Bunun sayısız örneği bilinmektedir. Ama sorunlar karşısında birlikte tutum geliştirmeyi başaran işçiler, sendikal örgütlenmeyi o an için yaratamamış olsalar bile, bir mücadele geleneğinin yolunu açmış olacaklardır ki, asıl önemli olan da budur.

Sendikalaşma faaliyeti işçileri mücadele içinde eğitmeyi, politik bilincini geliştirmeyi amaçlamalıdır. Bu başarılabildiğinde, sendikal örgütlenme gerçek işlevini yerine getirebilecek, bir mücadele örgütü olma niteliğine kavuşacaktır. Sendikal bir örgütlenmenin saldırılar karşısında kendini koruması da ancak bu koşullarda mümkün olabilecektir.

M. KEREM

Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi

EKSEN YAYINCILIK

Siyasal tabloda gelecek görüntüleri

Sermaye düzeni 24 Aralık seçimlerini çok umutlu olmasa da, güçlü ve yıpranmamış bir hükümet bileşimini ortaya çıkarabilmek için gündeme getirmişti. Zira içinde bulunduğu kriz koşullarından çıkabilmek için işçi ve emekçilere yönelik yeni saldırıları gündeme getirmek zorundaydı. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında sermaye düzeninin bulunduğu durum tam bir açmazdı. İşçiler, kamu emekçileri, Kürtler, Aleviler ve giderek de öğrenciler arasında huzursuzluk artmakta, bu kesimler her biri farklı düzeyde olmak üzere bir hareketlilik yaşamaktaydılar. Yeni saldırıların gündeme gelecek olması bu kesimlerdeki patlama dinamiklerini kaçınılmaz olarak daha da çoğaltacaktı. Düzen bu koşullarda, yeni bir hükümet aracılığıyla saldırılar için zaman kazanmak ve böyle bir hükümetin yaratabileceği kısmi meşruiyet ortamından da yararlanarak terör politikasının dozajını artırmak dışında hiçbir seçeneğe sahip değildi.

Ne var ki, 24 Aralık seçim sonuçları düzenin beklentilerine yanıt olabilecek bir tablo ortaya çıkarmadı. Kriz nedeniyle gündeme getirilen erken seçimden sonuç olarak yine bir kriz çıktı. Seçimlerin üzerinden yaklaşık 2 aylık bir süre geçmiş olmasına karşın halihazırda bir hükümet kurulabilmiş değil. Kurulabildiği takdirde de, sermaye düzeninin beklentilerine yanıt verebilme şansı çok fazla değil.

İşçi ve kamu emekçi hareketi: Çözümsüz sorunlar, artan hoşnutsuzluk

Sermaye düzeni önümüzdeki süreçte işçi ve emekçilere yönelik yeni bir saldırıyı gündeme getirmeye hazırlanıyor. Sınıfın örgütsüzleştirilmesi, sosyal güvenlik hakkının tırpanlanması, özelleştirme vb. bu saldırının ana kapsamını oluşturmaktadır. İşçi sınıfı 5 Nisan'dan bu yana bir dizi saldırıyla yüzyüze kaldı. Yer yer kitlesel eylemlerle bir tepki ortaya konulmuş olsa da, bugüne kadarki süreçte sınıfa hakim olan büyük ölçüde sessizlik oldu. Sendika bürokrasisi sınıf üzerindeki hakimiyetini korudu ve bu hakimiyetinden yararlanarak sınıf hareketinin militan ve politik bir mecraya sıçramasını dizginleyebildi. Ne var ki bu aynı süreç, işçi sınıfı içerisinde mücadele dinamiklerinin törpülendiği değil, tersine giderek biriktiği bir dönem olarak yaşandı. Tekil de olsa ortaya konulan tepkiler son derece kitleseldi. Gösteriler, sınıfta açık bir mücadele isteği olduğunu ortaya koyan bir coşku ve heyecan havası taşımaktaydı. Buna ek olarak Polisan, Çukorbirlik, Küçükçekmece Belediyesi türünden belirli bir kararlılığın hakim olduğu önemli yerel direnişler gerçekleşti. Kısacası işçi sınıfı 1996 yılına yenilmiş olarak girmiyor, 1995 yılının biriktirdiği mücadele deneyimleri üzerinden giriyor. Ayrıca Kürtler, Aleviler, öğrenciler, kamu emekçileri vb. tüm toplum kesimlerinde bir politizasyon artışının gündeme gelmeye başladığı da düşünülecek olursa, önümüzdeki dönemde işçi hareketinin yeni bir düzeye sıçrama olanakları küçümsenmeyecek ölçüde fazladır.

Kamu emekçileri hareketi geçen yılın Haziran ayından itibaren belli bir suskunluk içerisine girmiş durumda. Fakat mücadele dinamiklerinin törpülenmediği, tersine giderek arttığı değerlendirmesi aynı rahatlıkla bu kesim için de yapılabilir. Haziran'dan bu yana, Tüm Haber-Sen'in kapatılması örneğinde olduğu gibi, sermaye düzeni kamu emekçileri karşısında belli mevziler elde edebilmiş olmakla birlikte, hareketi geriletebilmiş değildir.Uzun bir suskun döneme karşın mücadele isteği kamu çalışanları arasında hala son derece kuvvetli ve canlıdır. Nitekim bugünlerde basına yansıdığı üzere, kamu çalışanları sendikaları yeni bir eylem takvimi açıklamak durumunda kalmıştır. Açıklanan eylem takvimine göre 3 Şubat ile 15 Nisan arasında kamu emekçileri yeni bir

eylemlilik sürecine girecektir. Kısacası önümüzdeki süreçte sermaye düzeni, kamu emekçileriyle ilişkileri alanında da ciddi zorluk ve güçlüklerle karşı karşıya kalacaktır.

Kürt sorunu: Sermaye düzeni açısından tam bir açmaz

Sermaye düzeni Kürt sorununda, siyasal çözüm ile savaş açmazı arasında gidip gelmektedir. Bir yandan TÜSİAD, TOBB vb. sermaye kuruluşları, Sabancı gibi tekelci burjuvazinin önde gelen bir ismi Kürt sorununda yeni politikaları, siyasal çözümü gündeme getirmenin zorunluluğundan söz etmekte, ama öte yandan da aynı dönemde sömürgeci sermaye devleti PKK'nın ilan ettiği ateşkesi tümüyle görmezlikten gelme yoluna giderek, dahası Güçlükonak türü katliamlar gerçekleştirerek, Sivas ve Hatay'da köy boşaltmalarını gündeme getirerek, Melik Fırat gibi Kürt sorununun en uysal temsilcilerinden birini cezaevine tıkarak kirli savaş politikasını yoğunlaştırmaktadır. Bu ne basit bir ikili politikadır, ne de sıradan bir aldatmaca... Tümüyle sömürgeci sermaye devletinin bu sorundaki açmazının bir sonucudur. Düzen bu sorunda açmaz içerisindedir, zira Kürt ulusal kurtuluş savaşına karşı yürütülen kirli sömürgeci savaştan zaferle çıkmanın mümkün olmadığını artık yeterli açıklıkta görmektedir. Öte yandan bu koşullarda emperyalistlerin Kürt sorununun siyasi çözümü doğrultusunda sömürgeci sermaye devletine yaptığı baskı her geçen gün artmaktadır. Türk tekelci burjuvazisi içerisinde de giderek farklı politikaların devreye sokulması eğilimi güçlenmektedir. Zira kirli savaş hem kronik bütçe açıklarının en önemli nedenidir, hem tekelci burjuvazinin belli bir pazardan yararlanamaması sonucunu doğurmaktadır ve hem de siyasal istikrarsızlığı bütün ülke satına yayarak ve derinleştirerek, sermayenin çıkarlarını bu açıdan da zora sokmaktadır.

Ne var ki işin bir cephesidir bu. Sömürgeci sermaye devleti PKK ezilip etkisizleştirilmedikçe, silahsızlandırılmadıkça, bu koşullarda verilecek kısmi tavizlerin ulusal kurtuluş hareketini daha büyük ve tehlikeli bir güç olarak kendi karşısına dikebileceği kaygısı içerisindedir. Bu kaygı da onu kirli savaşı tırmandırmaya itiyor. İşte bir yandan siyasal çözümden söz edilmeye başlanırken, diğer yandan da kirli savaşı tırmandırmanın arkasında, düzen açısından böyle bir açmaz ve çaresizlik durumu var.

Sivas ve Hatay: Sömürgeci savaşta iki kritik alan

Sivas ve Hatay bazı önemli ortak özelliklere sahip. Her iki il de Kuzey Kürdistan'ın sınır illeri durumundadır. Ve her iki ilde de önemli bir Alevi nüfus bulunmaktadır. Bu iki ilin sınır kuşağında bulunması, stratejik ve politik açıdan buralarda denetimi ele geçirmeyi son derece önemli kılıyor. Eğer ulusal kurtuluş hareketi bu sınır illerinde denetimi eline geçirirse, bu onun Kürdistan'ın iç bölgelerindeki denetimini çok daha kuvvetlendirecek, sömürgeci devletin iç bölgelerdeki askeri varlığı çok daha kolay etkisizleştirilebilecektir. Bu nedenle buralardaki denetimi ele geçirmek, savaşın kazanılmış ya da kaybedilmiş olması açısından simgesel bir öneme de sahiptir. Sömürgeci sermaye devleti bunun bilincinde olduğu içindir ki, uzunca bir süreden beri bu bölgeye özel bir askeri yığınak gerçekleştirmekte, bölgedeki Sünni Türk nüfusu silahlandırarak ulusal kurtuluş hareketine karşı kışkırtmaktadır. Kürt ulusal hareketi de aynı bilinçle bu bölgeye yerleşmeye özel bir önem vermekte, özellikle de bölgedeki Alevi köylerini kazanarak oradaki varlığını kalıcılaştırıp yaygınlaştırmayı hedeflemektedir. Sermaye devleti bugün ulusal kurtuluş hareketinin bu hesaplarını boşa çıkarmak amacıyla, sözkonusu Alevi köylerini insansızlaştırmaya çalışmakta, Alevi nüfus üzerinde baskı ve terörünü yoğunlaştırmaktadır.

Sivas'ta yaşanan son köy boşaltma olayları bir başka açıdan da büyük bir önem taşıyor. Uzunca bir süre devlet politikalarının da etkisiyle, Kürt ulusal hareketiyle Alevi kitleler arasında belirli bir mesafe bulunageldi. Kürt ulusal hareketinin Dersim'de örgütlenmeye başlamasıyla, bu durumda da köklü değişiklikler yaşanmaya başlandı. PKK'nın Sivas ve Hatay'daki örgütlenme çabaları işte bu açıdan da, Alevi kökenli Kürtlerle

kurulmaya başlanan bağı güçlendirebilmek açısından da büyük bir önem taşımaktadır. Sömürgeci sermaye devleti, kuşkusuz kendisi açısından son derece tehlikeli olan bu gelişimi de görmekte, bunu engellemek için özel bir çaba harcamaktadır. Ne var ki, Alevi kitlelerine baskı ve terör uyguladıkça, onları göçe zorladıkça, ulusal hareketle Alevi kitlelerin arasındaki bağı değil, tersine Türk-Kürt Alevi kitleleri ile kendisi arasındaki bağı koparmaktadır. Sivas'taki devlet zorbalığı, geniş Alevi yığınlarının toplumsal mücadelenin içerisine çekilebilmesini ve Kürt ulusal hareketi ile Alevi kitleler arasındaki yalıtılmışlığın ortadan kaldırmasını kolaylaştıran büyük bir olanağa dönüşmektedir.

Öğrenci gençlik: Parçalanan suskunluk duvarı

Sermaye düzeninin zorluklarına, devrim cephesinin ise artan olanaklarına işaret eden yakın dönemin bir başka önemli olayı son öğrenci eylemleridir. Öğrenci hareketi uzun bir süre suskunluk içerisindeydi. 12 Eylül'ün ardından, '84-87 döneminde öğrenci hareketinde kısmi bir canlanma yaşanmış, fakat bu kalıcı olamamıştı. Ara dönem içerisinde devrimci öğrenci hareketi kendi gücüne dayalı olarak belli çıkışlar yapmayı yeniden denemişse de kitlelerle buluşmayı başaramamış, yoğun bir devlet terörü ile yüzyüze kalmış ve giderek de kan kaybetmeye başlamıştı. Bu denemelerin ardını uzun bir suskunluk dönemi izledi. Ne var ki son süreçte, sermaye düzeninin artan sorunları, emekçi kesimlerin artan hoşnutsuzluk ve mücadelesi, öğrenci gençlik içerisinde de bir politizasyon artışını besledi. Yakın dönemin pek çok göstergesi öğrenci gençlik hareketinde yeni bir canlanma döneminin başlayabileceğine işaret ediyordu. Son öğrenci eylemleri bu beklentiyi doğrulamış, somutluk kazandırmıştır. Yaşanan eylemler öğrenci hareketi açısından özel bir öneme sahiptir. Bir kez bu eylemler, henüz tüm öğrenci kitlesinin küçük bir bölümünü kapsıyor olsa da, yine de son on yılda yaşanan en kitlesel öğrenci eylemleridir. '87 yılından bu yana öğrenci hareketi bu düzeyi bir türlü yakalayamamaktaydı. İstanbul ve Ankara'daki eylemlere binlerce öğrencinin katılmış olması, devrimci öğrenci hareketinin yeniden öğrenci kitlesiyle buluşmaya başladığına dair açık ve önemli bir göstergedir. Ayrıca eylemlerde militan bir havanın hakim olması, özellikle İstanbul'daki eylemde yer yer devletin kolluk güçleriyle dişe diş bir çatışmanın yaşanması, gelişen gençlik hareketinin militan karakteri hakkında da önemli ipuçları sunmaktadır. Eylemlerin ana talepleri, har(a)çların kaldırılması, kredilerin artırılması, polis ve jandarmanın okuldan çekilmesi gibi ekonomik-demokratik içerikli talepler olmakla beraber, hareket kendisini bunlarla sınırlamamakta, daha ilk adımda doğrudan politik talepler de ileri sürmektedir. Bu durum hareketin hem geniş bir kitleyi kucaklayabilecek, hem de hızla bu kitleyi siyasal mücadelenin içine çekebilecek bir dinamizm taşıdığını ortaya koymaktadır. Kamu emekçilerinin, Kürtlerin ve Alevilerin çeşitli düzeylerde hareketlilik içerisine girdiği bir dönemde, öğrenci gençliğin de bir hareketlilik içerisine girmiş olması, önümüzdeki dönemin tüm toplumsal muhalefet odaklarını kucaklayan bir geniş kitle eylemliliği dönemi olarak yaşanacağına ilişkin önemli bir gösterge kabul edilmelidir.

Düzenin tek çaresi: Daha azgın terör, daha fazla şovenizm

Yukarda en genel hatlarıyla çizilen tablo, sermaye düzeninin önümüzdeki süreçte ne tür güçlüklerle, açmazlarla yüzyüze olduğunu yeterli açıklıkta ortaya koymaktadır. Düzenin açmazını derinleştiren bir başka önemli olgu daha var; sermaye devleti bu güçlüklerden kurtulabilmek, emekçileri denetleyebilmek için çok fazla olanağa da sahip değildir. Onun elinde bu açıdan iki önemli silah kalmıştır yalnızca. Birisi terör ve diğeri de şovenizm.

Nitekim 24 Aralık seçimlerinden bu yana geçen iki aylık dönemde, yargısız infazlar, faili meçhul cinayetler, cezaevi katliamları, Kürt halkına yönelik katliamlar en azgın biçimleriyle uygulanmaya çalışılmıştır. Ne var ki bu aynı süreçte, devletin terör politikasını artık eskisi denli rahat uygulayamayacağını ortaya koyan bir dizi olay da yaşanmıştır. Ümraniye katliamının ve hemen ardından gazeteci Metin

Göktepe'nin katledilmesinin ardından, bir dizi önemli kitlesel protesto eylemi yaşanmıştır. Bu eylemlerin emekçi kesimlerdeki yankısı son derece olumlu olmuştur. Tüm bu peşisıra yaşanan gelişmeler, kitlelerde devletin terör politikasına karşı önemli bir tepkinin birikmeye başladığını göstermiştir. Gazi olayları ile başlayan, işçilerin Ankara yürüyüşüyle, Metin Göktepe'nin öldürülmesini protesto gösterileriyle, öğrencilerin son eylemleriyle vb. kendisini açık bir biçimde dışa vurmaya başlayan bir olgudur bu. Kısacası, sermaye devleti bu alanda da, önümüzdeki süreçte eskisine göre çok daha büyük güçlüklerle karşı karşıya kalacaktır. Eğer devrimci güçler her adımda etkili ve birleşik bir karşı koyuşu örgütleyebilirlerse, devletin terör politikasını etkisizleştirip tersine döndürebilmenin olanakları her geçen gün daha da çoğalmaktadır.

Sermaye devletinin kitle hareketini dizginleyebilmek açısından kullandığı ve son dönemde iyiden iyiye yoğunluk kazandırdığı bir başka silah da, şovenizmdir. Kürt ulusal mücadelesi karşısında estirilen şovenist rüzgarın, işçi ve emekçi hareketini dizginlemede bugüne kadar önemli bir işlev gördüğünü biliyoruz. Kirli sömürgeci savaşın uzaması ve bu savaşın faturasını işçi ve emekçilerin ödemek zorunda kalması, bu şovenizm rüzgarının etkisini giderek azaltmaktadır. Ne var ki şovenizm, yine de son derece önemli bir yönetme silahıdır. Ve sermaye devleti çok çeşitli vesileler yaratarak her geçen gün bu kirli silahı çok daha yoğun bir biçimde devreye sokmaktadır.

Son bir aylık döneme bakıldığında bile, sermaye düzeninin kitleleri uyuşturmak, onların tepki ve öfkelerini başka alanlara kanalize etmek amacıyla nasıl azgın bir şovenizm dalgası yaratmaya çalıştığını bütün açıklığı ve iğrençliği ile görebiliriz. Kamuoyunda "Kardak krizi" olarak bilinen, suni olarak yaratılan ya da abartılan Ege"deki kayalıklar sorunu, sermaye devletince tam bir şovenizm histerisine dönüştürülmeye çalışılmıştır, halen de çalışılmaktadır. "Milli çıkar", "milli onur" demagojisi eşliğinde kardeş Yunan halkına karşı özel bir düşmanlık kampanyası örgütlenmektedir. Tırmandırılan şovenizm histerisine yükseltilen savaş çığlıkları eşlik etmektedir vb. Sermaye devletinin her olayı azgın bir şovenizme konu etme gayretinin yakın dönemde yaşanan bir başka ilginç örneği de, Karadeniz'deki "gemi kaçırma" olayı olmuştur. Sermaye devleti, bu korsanlık olayını bile "ırkdaşımız Çeçenler", "düşmanımız Ruslar" türünden aşağılık bir şoven kampanya haline dönüştürebilmiştir. İçinden geçtiğimiz şu günlerde ise, "Kardak krizi"ne bir de "Suriye krizi" eklendi. Bu kez anlaşmazlığa konu olan sorun, sınırdaki birbuçuk kilometrekarelik bir toprak parçası! Sermaye basınının yürüttüğü kampanyaya göre bu büyük ve önemli anlaşmazlık nedeniyle iki ülke arasında giderek daha da sıcaklaşan savaş rüzgarları esiyor! vb...

Öyle görünmektedir ki, sermaye düzeni içerde sıkıştıkça şovenizm rüzgarını da daha kuvvetli estirmeye çalışacak, işçi ve emekçileri bu yolla denetim altında tutmayı deneyecektir. Bu olgu doğal olarak önümüzdeki süreçte komünistler ve devrimciler açısından şovenizme karşı mücadelenin çok daha özel bir önem kazanacağına da işaret etmektedir. Şovenizme karşı "halkların kardeşliği" bayrağını yükseltmek, şovenizmin sınıf ve emekçi kitleler üzerindeki etki ve denetimini kırmak, sınıf mücadelesinin geleceği açısından kritik öneme sahip bir görev alanı olarak durmaktadır, biz komünistlerin ve devrimcilerin önünde.

Devrimci Gençlik Hareketi

Genişletilmiş 2. Baskı Çıktı

EKSEN YAYINCILIK

Sınıf çalışmasının sorunları ve görevler-II

Kitle dışılığı kırmak

Etkin bir siyasal sınıf çalışmasının örgütsel gelişme alanında gözetilmesi gereken iki yönü vardır. İlki, böylesi bir çalışma içerisinde mevcut kadro birikiminin dönüşümüdür. İkincisi ve ilkini de kolaylaştıracak faktör, sınıfın ileri ve devrimci öğelerine, "sınıfın öncü kuşağı" dediğimiz kesime dayalı bir kadrosal genişlemedir. Bu iki faktör birarada, 3. Genel Konferansımızın ortaya koyduğu "sınıf çalışması ile örgütsel gelişmemiz organik bir süreç olarak kaynaşmalıdır" perspektifinin pratik sürece ilişkin ifadelendirilmesidir.

Küçük-burjuva sosyal kökenden gelerek proletaryanın saflarına geçmek, onun davasının savaşçısı olmak, tek kelimeyle proleter sınıf devrimcisi kimliği kazanabilmek, tek başına niyet ve iradi çabayla başarılacak birşey değildir. Zira her sosyal zemin kendine uygun bir kişilik yaratır. Kültürüyle, düşünüş ve davranış biçimiyle, yaşam tarzı ve alışkanlıklarıyla, bu böyledir. Buna küçük-burjuva siyasal yapılanmaların kişiye kazandırdığı politik özellikleri eklemek gerekiyor. İkisi birarada, küçük-burjuva devrimci tipini verir bize.

Sınıf devrimicisi kimliği kazanma süreci oldukça sancılı ve karmaşık bir süreçtir. Zira sözkonusu olan, niyetlerin değişmesi değil, dünya görüşünde, sosyal-kültürel şekillenmede, yaşam tarzında, davranış ve alışkanlıklarda köklü değişikliklerin yaşanmasıdır. Popüler bir deyimle buna "sınıf intiharı" denir.

Peki bizim özgünlüğümüzde bu "sınıf intiharı" nasıl ve hangi süreç üzerinden yaşanacaktır? Bu sorunun cevabı tüm açıklığıyla 3. Genel Konferansımızda verilmiştir. Kısa ve özlü bir tanımlama ile bu, "ideolojik çizgimizin canlı ve yaratıcı içeriği ile kavranması ve hem de kavrandığının pratikte gerçekten anlaşılabilmesi için ciddi bir siyasal sınıf pratiğine girişilmesi"dir.

Kendiliğinden anlaşılacağı üzere dönüşümün anahtarı sosyal-siyasal sınıf pratiğindedir. Siyasal sınıf pratiği, ne tek başına düzenli bildiri dağıtmaktır, ne de işçi eylemlerine katılmaktır. Sosyal ve siyasal yaşamı bizzat sınıf kitleleri içinde kurmaktır. Proleter kitlelerin gündelik yaşamı ve mücadelesiyle içiçe olmayı sağlayacak bir çalışma tarzına ulaşmak, bu doğrultuda kesin ve kalıcı adımlar atmaktır. Küçük-burjuva devrimci kişiliğin, proleter sınıf devrimciliğine evrilmesi ancak bu koşullarda başarılabilir.

EKİM'de yeni dönem kadro tipi, yığın ilişkileriyle devrimci bir tarzda sosyal ve siyasal yaşam birliği kurmayı başarabilen kişiliktir. Her bir yoldaşımız, bugün onlar yarın yüzlerle ifade edebilecek işçi ilişkisine sahip olabilmelidir. Kitlelerin öğretmeni olduğu kadar öğrencisi de olduğunu, bu ilişkilerden öğrenmesi gerektiğini unutmamalıdır. Sosyal ve siyasal yaşamını sınıf içinde kuran bir devrimci, yığınlara devrimci sınıf bilinci taşırken, bu sınıfı kendine özgü özellikleriyle tanır. Yaşam disiplini, özdenetim, sınıf içgüdüsü, sınıf sağduyusu, sınıf sezgisi, eğilimleri, özlemleri, siyasal yaşama bakış tarzı vb... Kısacası sosyal bir olgu olarak sınıfı tanır. Sınıfın yaşamını öğrenir. Böylece, sınıfla bütünleşme ve onu dönüştürme görevi kadronun bilincinde somut hale geldiği gibi, kendini dönüştürme imkanlarını da bulmuş olur. Proleter sınıf bilincinin proleter sınıf kişiliğiyle buluşup maddi bir güce dönüşmesi olanaklı hale gelir.

***

Sosyal kökenleri ve geçmiş siyasal pratiklerinin bir sonucu olarak sınıf kitleleriyle sosyal ilişkilerden yoksun yoldaşlarımız, siyasal görevlerini yerine getirmekte, yeni dönemin ihtiyaçlarına cevap vermekte zorlanmaktadırlar. Sınıf kitleleriyle sosyal ve siyasal ilişkilerden yoksunluk olarak tanımladığımız bu zaaf alanını aşmak için bilinçli bir iradi çaba ortaya koymak durumundayız. Organlarımız sorunun

bu yanını mutlaka gözetineli ve bu zaafa yüklenen bir pratik içine girmelidiler.

Fabrikaya girmek bu zaafı aşmayı kolaylaştıracak tercihlerden birdir. Fakat bu zaafı yenmenin tek yolu olarak da görülmemelidir. Yanısıra, değişik işçi çevreleri, işçi toplantıları, sendikalar, kültür ve dayanışma dernekleri, vb. tutun da emekçi semtinde oturmak, bu semtte oturan işçilerle sosyal ilişki kurmaya kadar bir dizi yol ve yöntem kullanılabilmelidir. Sorunun gerçek çözüm zemini bir kez doğru kavrandığında ve iradi bir çaba ile yüklenildiğinde görülecektir ki zaafı gidermenin olanakları fazlasıyla çoğalmıştır. Gerisi bilinci pratik deneyimlerle yoğurmaktır.

Kadro ve çevre ilişkilerimiz bu açıdan sıkı bir denetime tabi tutulmalı, sorgulanmalı ve yönlendirilmelidir. Yoldaşlarımız kaç gün ve [illegible]elerini işçi çevreleriyle diyaloğa, işçi evlerinde geçirmeye ayırıyorlar? Başları sıkıştığında bir dönem için kalacakları ya da bir yoldaşlarını yerleştirecekleri kaç işçi dostu ilişkisine sahipler? Komite, organ, grup toplantıları için bu ilişkilerden yararlanarak ne kadar olanak yaratabiliyorlar? vb.

Dikkatli bir gözle bakıldığında, kitle ilişkilerinden yoksun yoldaşlarımızın örgütte atıl kapasitenin ifadesi oldukları görülecektir. Bu tür yoldaşlarımız bir tür "gizli işsiz" konumundadırlar. Bu durum eski alışkanlık ve davranışlara geri dönmeye yol açmaktadır. Sokak trafiğinin artması, çalışma tarzının öteki sorunlarının yanısıra, biraz da bu "boşluk"tan beslenmektedir. Yorgunluğu, verimsizliği, içe dönerek kısırlaşmayı besleyen bir zemin yaratmaktadır.

"İdeolojik etkiyle bizim saflarımıza aksalar da, gerçek ideolojik-politik ve örgütsel şekillenmişlikleriyle aslında henüz geleneksel hareketin kadroları sayılması gereken insanların ciddi bir eğitim ve köklü bir kişilik dönüşümü problemiyle yüzyüze bulundukları" (3. Genel Konferans Belgeleri) açıktır. Komünist bir sınıf devrimcisine dönüşmek, öncü bir militan kimlik kazanmak ideolojik çizgimizin doğasına ve gereklerine uygun bir siyasal çalışma ve sosyal yaşamı inşa etme sorunudur.

Kadrolarımızın sınıf kitleleriyle ilişkilerini geliştirmek ve derinleştirmek doğrultusunda alacağı mesafe, proleter sınıf bilinci, parti kişiliği ve iktidar hırsının da somut göstergesi olacaktır.

Sendikacı, ilerici, öncü işçilerle ilişkiler sorunu

Sendikalar ve sendikal çalışmanın sorunları, kuşkusuz temelli bir yazı konusudur. Bu nedenle sınıf çalışmasının sorunlarını tartıştığımız bu yazılarda soruna yer verilmedi. Ancak hatırlatmakta yarar gördüğümüz bir durumu belirtmek gerekiyor. Sendikaların bugün için sermayenin hizmetinde olması, onların işçi sınıfının örgütlü olduğu kurumlar olarak önemini azaltmaz. Sendika bürokrasisine karşı sürdürülecek propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyetinde, sendikal örgütlülüğün önemini karartan vurgu ve tutumlardan özenle kaçınılmalıdır. İşçilerin sendikalarına sahip çıkmaları gerektiğini, mücadelelerini sermayenin ajanı durumundaki bürokrat ağalara karşı yöneltmelerinin taşıdığı özel önemi özellikle işlemeliyiz. Ayrıca her sendika yöneticisinin sermayenin ajanı olmadığı açıktır. Dolayısıyla sendika bürokrasisinin ajan konumu ile, bu bürokrasi içerisinde yer alsa bile ilerici politik tutumlar alan, emekten yana tavır koyan sendikacıların varolduğu gerçeği gözönünde tutulmalıdır. Bu, politik mücadelede hassasiyet gösterilmesi gereken bir durumdur. Soruna daha yakından bakılırsa:

1- Bürokrat sendika ağaları, işçi sınıfı içindeki devrimci siyasal çalışmanın bilinçli düşmanlarıdır. Düzenin sendikal aygıtlarının yarattığı ayrıcalıklar sayesinde, çıkarları burjuvazinin sınıfsal çıkarlarıyla bütünleşmiştir. Devrimcilere, devrimci siyasal mücadeleye karşı konumları bunun mantıksal bir uzantısıdır. İşçi sınıfının sendikal örgütlülüğünün başına çöreklenmiş bu güruhun gerçekte sermayenin hizmetkarları, burjuvazinin işçi sınıfı içindeki ajanları oldukları doğrultusunda açık bir teşhir faaliyeti yürütmek gerektiği açıktır. Dolayısıyla sınıf devrimcileri, sınıf bilinçli işçiler siyasal sınıf çalışmasında bu gruba karşı siyasal tecrit politikası izlemek durumundadırlar.

Ne var ki, işçi sınıfının hala burjuva ideolojisinin derin etkisi altında olduğu, devrimci bir örgütlülük ve önderlikten yoksun bulunduğu unutulmamalıdır. Burjuva ideolojisinin ve geleneksel önyargıların derin etkisi, kendiliğinden bilincin geri sınırları, devrimci etkinliğin zayıflığı ve devrimci önderlik boşluğu, bürokrat sendika ağalarına işçi hareketini kolayca yönetme, radikal

çıkışlarını boşa çıkarma ve her türlü manevrayı kolay yapabilme olanaklarını veriyor. İşçilerde sendika ağalarına karşı oluşmuş bulunan güvensizlik ve yaygın tepkiye rağmen, bu bürokratlar hala da işçi hareketini denetlemeyi başarabiliyorlar.

İşçiler günü gelir, "Kahrolsun sendika ağaları!" sloganını atarlar. Fakat günü gelir, "En büyük başkan bizim başkan" diye bağırırlar. Bunda şaşılacak hiçbir yön yoktur. "Kahrolsun sendika ağaları!" şiarı, bilinçli bir sınıf tutumunun değil, birikmiş tepkinin dışavurumunun bir ifadesidir. "En büyük başkan bizim başkan" diye bağırması ise, gerçekte başkana kesin bir güven duygusunu değil, sarfettiği kimi sözlerin işçilerin yüreğine su serptiği gerçeğinin ifadesidir.

Devrimci propagandanın etkisi şiarlar üzerinden hissetirilemez. "Sermayeye uşaklık", "sendika ağaları", "hain", "bürokrat" vb. sıfatlar sıradan işçiye fazla birşey anlatmaz. Bu siyasal propaganda ve teşhir faaliyetinde önemle gözetilmesi gereken bir hususdur. Sendika ağalarının siyasal teşhiri sloganlarla değil, canlı yaşamda ortaya çıkan verilerden hareketle yapılmalıdır. "Sermayeye uşaklık", "ağalık", "hainlik", "rüşvetçilik", "sermaye ile çıkar birliği", tüm bunların gerçek yaşamda karşılığı nedir? Propaganda ve siyasal teşhirin ilgileneceği esas alan budur. Örneğin: Bir işçinin ortalama ücreti ile sendika yöneticisinin aldığı maaş, işçi ile sendika yöneticisinin yaşam düzeylerinin ve çalışma koşullarının karşılaştırılması; toplusözleşme dönemlerinde dönen dolaplar, sendikacıların yaptığı yolsuzluklar, bu yolsuzlukların örtbas edilmesi; sendikacıların sermayedarlarla ve burjuva devlet yetkileriyle ilişki ve diyalogları; sendikacıların siyasal tutumları; grev ve direnişlerde sendikacıların yaptıkları manevralar, rüşvetlerini alıp kenara çekilmeleri; işçilerin iki de bir burjuvazinin koyduğu yasalara uymaları için yaptıkları telkinlerin mahiyeti; sendikacıların işçilerle ilişkileri vb., vb...

2- Bugünün işçi hareketi bünyesinde, "öncü" ya da "ileri" diye tanımlanabilecek önemli bir kesim vardır. Ancak bu "öncü", "ileri" işçiler kategorisi kendi içerisinde homojen bir bileşime sahip değildir. Bilinç düzeyi, militan kimlik, devrimci siyasal mücadeleye eğilim ve yatkınlık, sendika bürokrasisi ile ilişkiler, bu temel üzerinde düzen ile ilişkiler, vb. bakımlardan son derece çeşitlilik arzetmektedir. İstisnaları dışta tutulursa, bu kesim ne devrimci ne de sosyalisttir. Kendiliğinden işçi hareketinin ürünü, bu hareketin en ileri düzeyini temsil eden işçi kuşağıdır bunlar. Koşullara göre sendika ağaları karşısında işçi sınıfı çıkarlarının aktif savunucusudurlar. Kimi koşullarda ise sendika bürokratlarının ayak oyunlarına karşı edilgendirler. Kısacası istikrarlı bir çizgiden, buna denk düşen bir davranış biçiminden yoksundurlar. Fakat devrimci diyaloğa ve sosyalist etkilenmeye açıktırlar.

Sosyalist siyasal propagandanın, işçi ilişkilerini geliştirme görevinin hedef kitlesinin bir bölümü sözünü ettiğimiz bu kesimdir. Sınıf hareketini etkilemek, sınıf içinde geniş bir etkinlik alanı yaratmak, sınıfın "öncü" ve "ileri" kesimleriyle kurulmuş bağın düzeyine bağlıdır. Fakat bu hiç de yalnızca öncülere dönük bir siyasal propaganda ve örgütlenme çalışması yapılması gerektiği anlamına gelmez. Geniş sınıf kitlelerine dönük propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyeti üzerinden politik etkinlik kurmak ve böylelikle öncülerinin yönünü sosyalizme, devrimci siyasal mücadeleye çevirmek zorundayız. Fakat tersinden de, öncü kesim üzerinden kurulacak bağ üzerinden sağlanacak politik etkinlik ve otoriteyle, sınıf üzerinde bir etkinlik alanına ulaşmak durumundayız. Aradaki bağ diyalektiktir. İki yöndeki çaba bütünlüklü bir faaliyetin ifadesinden başka birşey değildir.

'87-90 döneminin öncü işçi kuşağı ile bugünün kuşağı arasındaki en belirgin farklılık, devrimci örgütlenmeye yatkınlık ve devrimci örgütlerle ilişkiler alanındadır. '87-90 döneminin öncü-ileri işçi kuşağı belirgin bir biçimde sosyalist eğilimliydi. Devrimci örgütlenme arayışı içindeydi. Fakat bu arayışına gerçek bir karşılık oluşturabilecek bir alternatif bulamadı. Yükselen işçi hareketi dalgasının kırılması, ardından gelen ve öncelikle bu kesimin çok büyük kesiminin tırpanlanmasıyla sonuçlanan tensikatlar ve bu saldırıların karşılıksız kalması, öncüyü de geriye itti. Yalnızca militan tutum bakımından yaşanmadı bu geriye "düşüş". Aynı zamanda siyasal arayış bakımından da bir geriye "düşüş" yaşandı. Sosyalizme eğilim, yerini, iş, ekmek ve kısmi demokratik hakların elde

edilmesi mücadelesine bıraktı. Devrimci örgütlerle araya mesafe konuldu. Dostluk bitmedi, fakat daha da ilerletilmesi çabası karşısında belirgin bir isteksizlik gösterildi.

'87-90 döneminde işçi hareketinde öne çıkan işçilerin bir bölümü tensikatlarla hareketin dışına düşürüldü. Bu öncünün gücünü zayıflatan bir faktör oldu. Kalan kesimi de bir iç ayrışmaya uğradı. Sendika yönetimlerinin alt kademelerinde kendilerine yer bulanlar yönlerini düzene döndüler. Kalanları ise, ilerici özelliklerini korusalar da, edilgenleşerek öncülük niteliklerini kaybettiler.

İşçi hareketinde yaşanacak bir canlanma, devrimci siyasal bilinçlendirmenin etkisiyle, bugün reformizmin genel etkinliği altında bulunan ve sendikadaki konumları üzerinden yönünü düzene çeviren "namuslu" veya "dürüst" sendikacılar ile, öznel niyetleriyle devrimden ve sosyalizmden yana olan ve bugün hareketin başını tutan ilerici işçi kuşağını da açık bir tercihe zorlayacaktır. Düzenle bağlarından çok sınıf hareketinin bugünkü geriliği koşullarında reformizmin, liberal, sendikalist işçi politikalarının etkisi altındaki kesimler, gelişecek bir devrimci işçi hareketi koşullarında yönlerini mücadeleye çevireceklerdir.

Siyasal sınıf çalışması, devrimci örgütlenme faaliyetimiz tüm bu olguları gözetmek durumundadır. Şimdiki çalışmamız bu açıdan bir darlık taşımakta, bu kesimlere karşı yer yer sekter tutumlar geliştirilebilmektedir. Reformist ve liberal siyasal akımlara karşı sert bir ideolojik-politik mücadele yürütülmesi gerektiği yeterince açıktır. Darlık ya da sekterlik buradan gelmiyor. Zaaf, böylesi hareketlere karşı verilen katı ve uzlaşmaz mücadelenin geri bilincin etkisi altında, reformist ve liberal politikalarla son derece paralel düşen tutumlar alan ve tam da bu nedenlerle reformist-liberal akımların etkisine kapılan işçilere karşı takınılması gereken esnek tutumun bağını doğru kuramamak alanında yaşanıyor.

Sözünü ettiğimiz öncü-ileri işçi kuşağının zaaf ve zayıflıkları bir veridir. Bu zaaf ve zayıflıklarla uzlaşılamayacağı yeterince açıktır. Fakat bunları kendi içinde iki de bir tekrarlamak çok da anlamlı değildir. Peki biz, bu kesimle, zaaf ve zayıflıklarına rağmen, geleceğe dönük bağ kurabiliyor, dost olabiliyor muyuz? Onların bugün işçi hareketi içinde tuttukları konumu, yalnızca zayıflıkları üzerinden değil, üstünlükleri üzerinden de değerlendirebiliyor muyuz? Her şeye rağmen her bir işçi ilişkisinin bugün ya da gelecekte devrime adayacağı bir potansiyele sahip olduğu ve bize düşenin bundan devrimci bir temelde yararlanmak olduğu bilinciyle davranabiliyor muyuz? Yoksa bunların zayıflıklarını iki de bir yüzlerine vurarak, bağ kurarak ileriye çekme imkanlarını da tüketiyor muyuz? İşçileri kazanmak, devrimcileştirmek ve örgütleyip işçi sınıfı davasının savaşçıları haline getirmek, zaman, sabır ve her şeyden önce de emek isteyen bir iştir. Bunun sorumluluğuyla davranmayı başarmamız gerekiyor.

Bugün işçi hareketi içerisinde hoşnutsuz, mücadeleye istekli ve bir arayış içerisinde olan, esas gövdesini genç işçilerin oluşturduğu bir başka kesim daha var. Fakat önleri eski kuşak tarafından tıkanmış durumda. Bugünkü düzey ve güçleriyle bu engeli aşabilecek imkanlara henüz sahip değiller. Zira herşeyden önce sınıfın kitlesinden gerekli desteği alamıyorlar. Mücadele deneyleri, işçiler üzerindeki etkinlikleri ve bilinç düzeyleri henüz engelleri aşmalarını olanaklı kılmıyor.

Bu tıkanıklığın aşılması, tabandaki dinamizmin ve atılımın temsilcisi işçi kesiminin devrimici sınıf bilinciyle donanmasının düzeyi kadar, işçi sınıfı hareketliliğinin daha da canlanmasına bağlıdır. Bu iki faktörün bir arada buluşması yeni ve genç bir kuşağın fırlayıp öne çıkmasını da kolaylaştıracaktır.

Sınıf öncülerini kazanmanın bugünkü öncelikli hedef kitlesi sınıfın bu genç, dinamik, devrime ve sosyalizme açık kesimidir. Örgütün proleter sınıf tabanına oturtulması, örgüt saflarının bilinçli proleterlerle beslenmesi, örgütün proleter sınıf bileşiminin güçlendirilmesi, öncelikle sözünü ettiğimiz kesimden kazanılıp örgütlenecek güçlerle olanaklıdır. Örgütsel yapıyı fabrika zeminine oturtmak, fabrika hücreleri temeli üzerinde yükselen bir öncü partiyi örgütlemek, sınıfın genç, dinamik, militan öğelerinin kazanılmasına bağlıdır. Bir an önce partiye ulaşmak, zaman kaybetmeksizin öncü-ileri işçileri kazanmayı başarmak demektir.

Partiye bir adım daha!..

700 civarında insanın katıldığı Aras Kargo İşçileri ile Dayanışma Gecesi, programın uzunluğuna ve başlangıçtaki gruplar arası kavgaya rağmen, coşkulu ve olumlu geçti. Ancak, direnişte olan Gerçek Nakliyat işçilerinin varlığı ve Arınatür işçileri temsilcisinin bir konuşması hariç, sınıf dayanışması alanındaki zayıflık bu geceye de yansıdı. Katılımın düşük olması da bundan ayrı düşünülemez. Kuşkusuz bunda devrimci demokrasinin sınıf dışı çalışma anlayışının ürünü olan ilgisizliği de bir rol oynadı. Bir diğer etmen ise, Aras Kargo işçilerinin örgütlü bulunduğu Nakliyat-İş Sendikasının kitlesel katılım için aktif çaba harcanmamış olmasıdır. Gecenin duyurusunu yapan afişler bile son iki günde asılmıştır.

MLKP'lilerin Proleter Halkın Birliği çevresindekileri dövmeye çalışması gecenin başlamasını bir saat geciktirdi ve olumsuz bir ortam doğurdu. Komünistler başta olmak üzere devrimciler bu kavgayı fiilen araya girerek geri püskürttüler. Yine de MLKP'liler Proleter Halkın Birliği pankartını indirmek için 3-4 fiili girişimde bulundular. Bu tavırdaki ısrarın arkasında, gecenin politik anlamını ve sınıf mücadelesinin bir mevzisi/bir silahı olduğunu göremeyen bir kavrayışsızlık vardır. MLKP'liler biraz soğukkanlı davranabilselerdi, Proleter Halkın Birliği çevresinin "kopan gürültüden" ve "mazlum" rolünden nasıl faydalandığını görebilirlerdi. Bir "eylem"e gelen bu çevre, pankartına slogan yazmayı bile gerekli görmemişti.

Devrimci hareket esasta geceye ilgisizdi. Nispi bir örgütlülükle gelenler, MLKP ve TİKB oldular. Ama onlar da güçlerini harekete geçirmemişler, daha çok temsilci bir grup yollamayı tercih etmişlerdi. MLKP'nin gelen grubu geceyi unutunca ve devrimciler arası özel bir diyalog yokluğunda, "Devrimci dayanışma!" sloganının içeriği doldurulamadı. TİKB, gelen grubu dışında, EKK ve DPG pankartlarıyla gecedeydi. Aras Kargo işçilerinin ve komünistlerin pankartları dışında tek istisna da bu pankartlar oldu. Komünistler, "Yaşasın işçi-emekçi iktidarı!", "Kahrolsun sermaye iktidarı!" ve "Aras Kargoyla sınıf dayanışmasına!" şiarlı 3 EKİM imzalı pankart ile bir Kızıl Bayrak bir de Ekim Gençliği pankartı ve özgül olarak hazırlanmış legal ve illegal kuşlarla geceye katıldılar. Gerek legal-illegal araç çeşitliliği, gerek örgütlü ve kitlesel katılımımız sahneye mesajlarımız, salona ise sloganlarımız ile yansıdı. Ortaya koyduğumuz politik etkinlik geceyi olumlu yönde etkiledi ve bu durum kimileri tarafından somut olarak da ifade edildi. Komünistler olarak, dar bir zaman aralığında harekete geçirebildiklerimiz üzerinden bakıldığında, partiye bir adım daha yakınlaşmamızın örgütsel olanaklarını ve düzeyini bu geceye ilişkin pratiğimizde de görebildik. Öte yandan, devrimci hareketin geceyi önemsememesi, sınıf devrimciliğinin içeriğinin pratik anlamı üzerinden kesin farklılığımızı gösterdi. Devrimci hareket bu geceye müdahalesinin zayıflığından dolayı herhangi bir rahatsızlık duymamıştır. Zira geceye gelen 700 kişidir! Niteliği niceliğe, sınıfı kitleye kurban eden devrimci-demokrasinin pratik tutumu, sınıf hareketinin bugünkü düzeyinde "ileri işçi kolları"na yaklaşım tarzının ne olduğunu ortaya koymuştur. Bu, sınıfla devrimci-demokrasi arasındaki açının neden kapanamayacağının basit bir göstergesidir.

Devrimci Mücadele dergisi çevresi, bu eylemde kendi özgünlüğü içinde değerlendirilmelidir. Kuşkusuz bu gecenin örgütlenmesi, bu yapının dolayımlı etkilerinin (Nakliyat-İş) ürünüdür. Ama devrim ve sosyalizm iddialı bu çevrenin, gecede ciddi bir politik etkinlik ortaya koymamasının (ki bunun istisnası bir kitap-dergi standıdır), devrim ve sosyalizm sloganlarını öne çıkartmamasının mantığı nedir? Gecede yaşanan bu pratik, bu çevre için sürekli bir tutumun ifadesidir ve gerisinde devrimci sendikalizmin bir temsilcisi olmaları gerçeği vardır. Bundan bir "mücadele örgütü" doğabilir belki, ama işçi sınıfının ihtilalci-illegal partisi asla çıkmaz. Bu siyasi yapının legal afişlerini bile

yalnızca Hikmet Kıvılcımlı'nın ölüm yıldönümlerinde yapması yeterince açıklayıcıdır!

Geceye katılan hemen bütün devrimci gruplar, bileşimleriyle, esas olarak sınıf dışı kesimler üzerine yükseliyorlardı. Bu durum, sınıf hareketiyle devrimci hareketin hala ayrı kanallarda yürüyor olmasının geceye yansımasıdır. Komünistler olarak geceye işçi ilişkilerini taşımak noktasında belli bir hassasiyet gösterdik ve bunda nispi bir başarı da sağladık. Fakat bu sorunu esasa ilişkin olarak aşamadığımız açıktır. Gece, bunun pratik anlamı ve değeri üzerinden örgütümüze yapılmış bir uyarı olmuştur. Komünistler açısından bunun partinin henüz kazanılmamış olmasından kaynaklanan genel bir arka planı vardır. İdeolojik-politik platformumuz, içine girdiğimiz yönelimi güvencelemenin ve attığımız adımları daha da ileriye taşımanın esas zeminidir. Gecede gösterdiğimiz politik etkinlik de bunun bir göstergesidir.

Burada komünistler açısından yaşanan bir olumsuzluğa da değinmek gerekiyor. Gecede, "EKİM, Devrim, Sosyalizm!" sloganı, salonda yaşanan kavga yüzünden çok daha hassas olmamız gerekirken, yapılan uyarılara rağmen bazı yoldaşlarımız tarafından öne çıkartılabilmiştir. Bu tutumun "yoldaşlarımız istiyor" biçiminde gerekçelendirilmesi de sözkonusudur ki, üzerinde ayrıca durmayı gerektirmektedir.

Komünist politik faaliyetin devrimci-demokrasinin faaliyetinden ayrıldığı yön, "demokratik devrim-sosyalist devrim" söz kalıpları değildir. Toplumun kendiliğinden mücadelesinin ifadesi olan, dolayısıyla dönüştürücülük özelliği taşımayan devrimci-demokrasinin tersine, komünistler dönüştürme iddiasıyla ortaya çıkmışlar ve bunun gerçeklik bulacağı bir politik platform ortaya koymuşlardır. "Yoldaşlarımızın istekleri" karşısındaki tutumumuz, onlarla uzlaşmak değil, yoldaşlarımızı geleneksel örgüt kültürünü aşmak noktasında değişime zorlamak olmalıydı. "Yeni bir kültür, yeni bir gelenek", ancak böyle yaratılabilecektir.

Her eylem, burjuvaziyle ve kapitalizmle uzlaşmaz bir ideolojik, politik, örgütsel, kültürel, ekonomik mücadelemizin yoğunlaşmış kesitleridir. Buna uygun bir ruh ve bilinçle, içimizde ve dışımızda sürekli bir mücadele yürütmemiz gerektiğini unutmamalıyız. Her eylem, devrimin zaferi için, bir adım geriye mi yoksa ileriye mi adım atılacağı yönünde bir savaş alanıdır. Her komünist faaliyet partiye bir adım daha yakınlaşıp yakınlaşmama üzerinden şekillenecektir.

Partiye ve devrimin zaferine bir adım daha!..

A. ÖZEN

Aras Kargo gecesine hazırlık çalışmaları

Bölge örgütü olarak kısa bir zamanda anlamlı bir faaliyette bulunduk. Birleşik Metal-İş ve Petrol-İş sendikalarına gidilerek gece duyuruldu. Pendik Sanayi bölgesindeki büyük ölçekli fabrikalar gezildi, ajitasyon ve propaganda faaliyeti yürütüldü. Bu faaliyetimiz, yoldaşlarımızın bu konudaki eksikliklerini gidermek için de bir araç oldu.

Bunların dışında SİP, Tunceliler Derneği, Sarıgazi Partizan, HADEP, Kartal Pir Sultan gibi değişik kitle örgütleri gezildi. Gecenin anlamı üzerine ve devrimcilerin ne yapması gerektiği doğrultusunda insanlarla konuşuldu.

Bunların dışında Şihlı'da 25 ev gezildi. Semt halkının ekonomik durumunun kötü olduğunu bilen yoldaşlarımız, bilet alamayacak insanlara götürülecek propagandanın bütünlenebilmesi için, bu faaliyetlerini gazete satışıyla birleştirdiler. Sınıf dayanışması üzerine yapılan konuşmalardan sonra gazete üzerine tartışma açıldı ve propaganda yapıldı. Bazı işçi ve emekçi evleri tespit edildi. İlgi gösteren işçi ve emekçilere gazete götürüldü. Semtteki kahvelerden birine girilerek Aras Kargo gecesi hakkında bilgi verildikten sonra politik yayın organımızın propagandası yapıldı. Hiçbir olumsuz tepkiyle karşılaşılmadı.

Ayrıca kısa zaman içerisinde ulaşabildiğimiz çevre ilişkilerimizi geceye davet ettik. Zamanın kısalığı göz önünde bulundurulursa, bölge örgütümüz anlamlı bir çalışma yürütmüştür. Aras Kargo gecesine belirli bir kitleyle katılmayı başarabildik.

Anadolu Bölge Örgütü

Komünistlerin seçim sınavı

"Sosyal-demokratlar için seçimler, özel bir siyasal işlem değildir, binbir türlü vaatte bulunarak sandalye kazanmaya çalışmak değildir, ama sınıf bilinci olan proletaryanın siyasal dünya görüşünün ilkelerini ve temel isteklerini savunmak için özel bir fırsattır." (Lenin, *Tasfiyecilik Üzerine*, s.265)

Örgütümüz seçimden önce ve tüm seçim-çalışmaları boyunca tümüyle Lenin'in burada dile getirdiği yaklaşımı esas aldı ve bu yaklaşımın gereklerine uygun biçimde davrandı.

Yığınlardan oy desteği talep etmedik ve bunu da daha başından ve açıkça ifade ettik. Bağımsız konum ve kimliğimizden de asla taviz vermedik. Özetle; "Düzenin ve onun sözde temsili kurumlarının bu vesileyle (seçim) etkili bir teşhirini yapmak, yığınlar arasında temel ve taktik devrimci şiarlarını yaymak, seçim ortamını mücadelenin, devrimin ve sosyalizmin etkili bir propagandası için kullanmak", örgütümüzün seçim platformunun temelini oluşturdu.

Seçime ve yasalara göre bir seçim bildirgesi yazıp-dağıtmadık. Çünkü örgütümüz ortaya çıktığı andan itibaren özgürlüğünü kazanmıştı ve seçim çalışmaları boyunca da hep özgür davrandı. Düzene ve devlete cepheden vuran devrimci seçim platformuyla çıktı yığınların karşısına ve onu uyguladı.

Örgütümüz bu süreçte legal olanaklardan da yararlandı, legal çalışma biçimlerine başvurmayı da ihmal etmedi. Ancak legalitenin çekiciliğine kapılmadı, onun tutsağı olmadı. Tam tersine illegal cepheden etkin bir çalışma yürütmeye özel bir hassasiyet gösterdi. Yasadışı bildiriler basıp-dağıttı, afişler kullandı, kuşlamalar yaptı, duvar yazılamalarına başvurdu. İllegal MYO'muz dönem boyunca seçimlerdeki tutumumuzu işledi, düzen yanlısı ve düzene muhalif parti ve akımların seçimlerdeki tutum ve beklentilerine ilişkin değerlendirmeler yaptı. Görüşlerimizi legal basınımız aracılığıyla en geniş işçi ve emekçi yığınlara ulaştırmaya çalışarak, legalite ile illegalitenin akıllıca ve doğru biçimde birleştirilmesinin örneğini sergiledi.

Denilebilir ki, tüm yetersizliğine karşın, seçim çalışmalarımızın esas rengini belirleyen her zamanki gibi, yasa-dışı özgür basınımız, propagandamız ve pratik-politik çalışmalarımız oldu.

Örgütümüz seçimlerin aynı zamanda sınıfın illegal devrimci partisini inşa çabasının güçlendirilmesi, sağlamlaştırılması ve genişletilmesi için de özel bir fırsat olduğuna dikkat çekti. Bundan hareketle, tasfiyeciliğin günümüzdeki görünümü olan "açık parti" girişimlerini teşhir ederek, sınıfın öncülerini uyardı, onları sınıfın devrimci partisinin acilen inşası için çaba gösteren komünistlere omuz vermeye çağırdı.

Peki, örgüt olarak amaçlarımıza ulaşmak bakımından ne ölçüde başarılı olduk?

Örgütümüz çabalarındaki yetersizliklerin tamamıyla farkındadır. Nedir ki tüm yetersizliklerine karşın örgütümüz, işçi ve emekçilerin içine parti-devrim ve sosyalizm fikrini ekti. Bunun ise gelecek açısından paha biçilmez değeri vardır.

"Dahası sorun, savunulan bir dizi temel talebin ne olduğundan da ibaret değildir. Bundan da önemli olan, bu taleplerin nasıl formüle edildiği ve elde edilmesinin yolu ve yöntemi konusunda yığınlara ne söylendiğidir. Örneğin bugün 'sosyalist' solda herkes demokrasi, bağımsızlık ve hatta sosyalizm diyor. Bu taleplerin genel bir savunusu üzerinden bakıldığında ortak bir payda varmış gibi görünüyor. Gerçekte ise kendi başına bunun hiç bir anlamı yoktur."

Temel ve taktik devrimci şiarlar değil reformist hayaller yayan tasfiyeci reformistlerin, iktidar perspektifinden yoksun olanlara özgü bir bulanıklıkla hareket eden küçük-burjuva devrimcilerinin tersine, komünistler bu alanda da olumlu bir sınav verdiler. Toplumun gündemindeki tüm temel sorunlara ilişkin bağımsız sınıf tavrını ifade eden politika ve taktikler ortaya koydular. Özgürlük, bağımsızlık ve sosyalizmin ise, ancak düzeni yıkmayı amaçlayan ihtilalci bir mücadeleyle, işçi sınıfının illegal partisi önderliğindeki iktidar savaşıyla elde edileceği bilincini kitleler içerisinde yaydılar.

S. METİN

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Saldırılara sessiz kalmayalım!

Geçtiğimiz günlerde patron fabrikadaki işçileri toplayarak bir konuşma yaptı. Konuşmasına yeni yıl iyi dilekleriyle başladı. Ardından işlerin çok sıkı olduğunu, mesailerin çok yoğun olabileceğini söyledi. Bayrama kadar yoğun siparişler varmış, bu nedenle işçilerin daha sıkı ve disiplinli çalışmaları gerekiyormuş. Patron ayrıca; sabahtan akşama kadar fabrikanın içinde işçilerin başında durmak istemediğini, bu durumun onun da hoşuna gitmediğini, fakat işler ağır gittiği için durması gerektiğini de sözlerine ekledi.

Bu arada konuşma iş saatlerinde kilitlenen tuvaletler meselesine geldi. Tuvaletlerin kilitli tutulmasını kendisinin de istemediğini, ama iyiniyetinin istismar edildiğini, işçilerin iş saatlerinde tuvaletlerde sohbet ettiklerini vb., söyledi. Çok sık tuvalete gidene ihtar verilecekmiş. Hatta işçilere danışarak, isterseniz bunlara ceza verelim, demek arsızlığını bile gösterebildi. Çünkü bu kadar çok tuvalete giden, diğer arkadaşının tuvalete gitmesini engellermiş! Kendisi de günde bir kez tuvalete gidiyormuş! Ayrıca iş esnasında çok sık el yıkanıyormuş, oysa kumaşlar çok temiz olduğu için bu gerekli değilmiş. Hatta kendisi ellerini yıkamadan yemek yiyormuş, vb... Bazı arkadaşların tekil tepkisi dışında, işçiler tuvaletlerin kilitlenmesine şimdilik tepki göstermediler. Önümüzdeki dönem zam yapılacak olması bunda önemli bir etken oldu.

"Kâr, daha çok kâr", kapitalizmin bu yasası, fabrikamızda böyle işliyor. Ağır çalışma koşulları ve yoğun sömürü yetmiyormuş gibi, en insani ihtiyaçlarımıza bile tam bir utanmazlıkla yasak getirilmeye çalışılıyor. Bu tür saldırılara sessiz kalmak, insanlık onurumuzu çiğnetmek anlamına gelecektir.

Bir tekstil işçisi/İstanbul

Pazarda zamları protesto eylemi

Aralık ayının sonunda Şirinevler pazarında zamları ve baskıları protesto eden bir eylem yapıldı. 20-25 kişinin aktif olarak katıldığı eylemde, Şirinevler'den Emekçiler imzalı "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!" ve "Zamlara karşı sokağa, eyleme!" şiarlarının yeraldığı pankartlar taşındı.

Pazar alanında bir yandan sloganlı yürüyüş yapılırken, aynı zamanda bir konuşma yapıldı. Konuşmada; düzenin emekçilere karşı hiç durmayan zam saldırısı; cezaevlerindeki devrimcilere karşı girişilen katliamlar; 24 Ocak'lardan 5 Nisan'lara arkası kesilmeyen sömürü paketlerinin sonuçları ve bunlara karşı süren sessizliğin bozulması gerektiği vurgulandı.

"Susma, sustukça yeni zamlar gelecek!", "Faşizmi döktüğü kanda boğacağız!", "Kurtuluş devrimde, sosyalizmde!", "Ümraniye şehitleri ölümsüzdür!" sloganlarının atıldığı eylem, pankartların pazar yerine asılmasıyla sona erdi.

Eylem öncesinde EKİM, TİKB ve DY birlikte faaliyet yürüttüler. Onbine yakın bildiri semtte dağıtıldı. Devrimci birliktelik açısından önemli olmakla beraber, organizasyon bakımından istenilen düzeyde değildi. Eyleme EKİM ve TİKB katıldı. Eylem anında da bir düzensizlik yaşandı. Bu tür eylemlerde hem kitleyi etkileyebilmek, hem de güvenlik açısından, daha disiplinli, coşkulu ve girişken olmak gerekiyor. Ajitasyonu başarılı bir biçimde kullanmalıyız. Genel sözleri tekrarlamak yerine, somuttan yola çıkmalı ve günlük konuşma diliyle müdahale etmeliyiz.

Eylemlerde devrimci birliktelik her zaman için gözetilmelidir. Ancak Ekimciler zamların ve baskıların iyice yoğunlaştırdığı bu dönemde, faaliyetlerini daha fazla yoğunlaştırmalıdırlar. Örneğin büyük tepkilere neden olan ekmek zammından ya da öne çıkan bir başka sorundan yola çıkan bir bildiri yazıp dağıtabiliriz. Bu tür somut sorunları işlemek komünistlerin gündemi yakalamalarını, görüşlerini ve politikalarını daha kolay anlatmalarını sağlayacaktır. Her Ekimci komünist bu konuda üzerine düşeni yapmalıdır. Güçlerimiz yeterli değilse, belki bir günde binlerce bildiri dağıtamayız ama, gerektiğinde her gün 50 bildiri ile ama sürekli bir biçimde müdahale etmeyi başarabilmeliyiz. Bu ısrarı göstermeliyiz.

S. Ersin/İstanbul

Sendikalarımızı mücadele içinde örgütleyelim!

Biz tekstil işçileri öz örgütlenmelerimiz olan sendikalardan bile yoksun durumdayız. Bu örgütlenmeleri yaratmak için uğraş vermemiz gerektiği ortadadır. O halde nasıl bir faaliyet yürütmeliyiz? Sendikalaşmaya yaklaşımımız nasıl olmalıdır? Nasıl bir sendika yaratmalıyız?

Sendikalaşma faaliyeti herşeyden önce bir mücadele platformu olarak algılanmalıdır. Bu çalışma esnasında bizler, işçi olmamızdan kaynaklanan sorunlarımıza sahip çıkabilmeli ve sendikal faaliyeti de buna bağlayabilmeliyiz. Bu çalışmayı bilinçlenmemizin bir aracı olarak görebilmeliyiz.

Sendikalaşma konusunda bazı yanlış yaklaşımlar ortaya çıkabilmektedir. Bu yaklaşımlar bir işyerinde yapılabilecek bütün mücadeleleri sendikal faaliyete endeksleyip ve onun sonrasında erteleyip, orada pasifliği ve edilgenliği yaygınlaştırabilmektedir. Bu yaklaşım sonucu işyerine sendika getirilse dahi, işçilerin bilincinde bir dönüşüm yaratılamamaktadır.

Bizler fabrikalarda çalışırken bir çok baskıya ve saldırıya maruz kalabiliyoruz. Örneğin bir arkadaşımız işten atılabiliyor, ya da dövülebiliyor. Eğer asgari düzeyde de olsa bir örgütlülüğe sahipsek bu olaylara müdahale edebilmeliyiz. Ya da bir başka işyerinde bir direniş yaşanıyorsa, biz o işçilerle dayanışma içinde olabilmeliyiz. Çünkü ancak bu şekilde mücadele etmeyi öğrenebilir ve sınıf bilincine sahip olabiliriz. Bizim bu mücadelemiz sendikal mücadelemizi de ayrıca "güçlendirir". Bu güçlülüğü şu şekilde algılamalıyız:

Mücadele etmeyi öğrenen işçiler olarak sendikal faaliyetimize daha örgütlü ve daha mücadeleci bir tarzda sahip çıkabiliriz. Yaşanan olumsuzluklar karşısında (toplu atılmalar gibi) daha kararlı bir direniş sergileyebiliriz. Eğer bu atılmalar daha başında dahi yaşanmış olsa, arkamızda mücadeleci bir gelenek bırakabiliriz.

Unutmamalıyız ki, bu temelde getireceğimiz bir sendika bizim gerçek öz örgütümüz olacağı gibi, sınıf savaşımımızda da etkili bir silaha dönüşebilecektir.

Y. Doğan/İstanbul

Korkutarak yenemezsiniz!

Devrimci olmadan önce, Mithat Bereket'in sunduğu Pusula adlı programı ilgiyle seyreder ve bütün haber ve yorumların doğru olduğuna inanırdım. 18 Ocak'ta yayınlanan ve Türkiye'de geçmişte yaşanan siyasi olaylarla günümüzdekilerle karşılaştıran programı seyrettiğimde, Pusula'nın amacının kitlelere kendi çıkarları (yani sermaye düzeninin çıkarları) doğrultusunda bir takım mesajlar vermek olduğunu daha açık bir biçimde gördüm.

'70'li yıllarda da enflasyon % 100'lere tırmanmıştı. Ve düzenin anarşizm diye nitelendirdiği toplumsal hareketlilik yükseliyordu. Kitleler askeri darbe ile korkutulmaya çalışılıyordu. O dönem devrimci hareketin esas hedefi sermaye devleti olması gerekirken, faşist çetelere karşı mücadele temel alınıyordu. Öğrenci hareketi ile işçi hareketi aynı kanallarda birleşemiyordu.

Evet, o dönemde devrimci hareket bir çok hata yaptı. Pusula bunu görüyor ve olaya burjuva düzen açısından bakıyor. Acaba devrimci hareketler geçmişte yaşanan hataları görebiliyorlar mı? Yoksa Mithat Bereket gibi bir düzen sözcüsünün de söylediği gibi, gene aynı olaylar mı yaşanacak? Pusula programı, ağır ağır da olsa kendini toparlayan devrimci hareketi görmezlikten gelemiyor. Bunun içindir ki, açıkça dile getirmese de şu mesajı vermek istiyor: '70'li yıllarda da bu olaylar yaşandı; sonuçta ordu yönetimi ele geçirdi ve devrimci hareket yenilgiye uğradı; bugün de aynı olaylar yaşanıyor ve yine aynı şekilde yenileceksiniz korkusunu vermeye çalışıyor. Yani kendi korkularını, kitleleri korkutarak ve umutsuzluğa iterek yenmeye çalışıyorlar.

Devrimciler geçmişlerinden gereken dersi çıkardıklarında ve sorumluluklarını yerine getirdiklerinde, düzen cephesinin korkuları başlarına gelecektir. Bizi korkutarak yenmeyi başaramayacaklardır.

İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!

Eylem Özgür/İstanbul

Okurlardan / Yoldaşlardan...

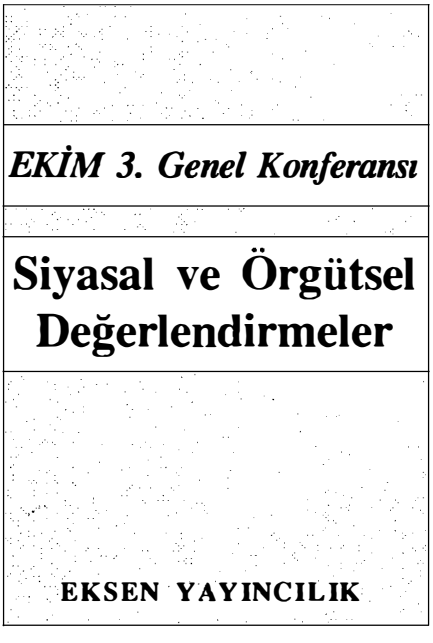
pratik eylemi ile yakın ilişkisi içinde alan, doğru devrimci teoriyle kolaylaştırılır.

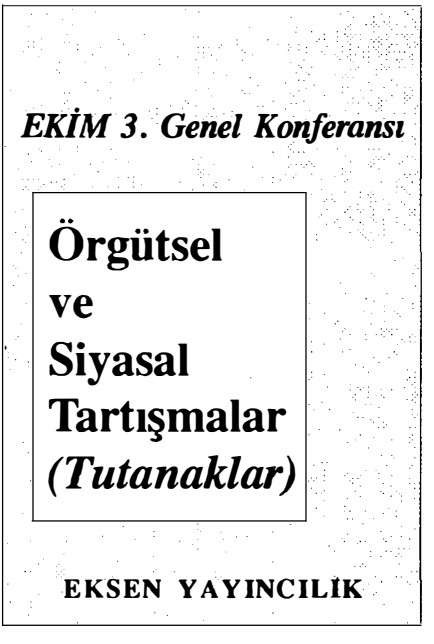
Bolşevizm, 1917-20'de, görülmemiş zor koşullar altında, en katı merkezileştirmeyi ve demir disiplini başarı ile kurabilmişse, bu gerçek, yalnızca Rusya'nın bir dizi tarihsel öznelliklerine dayanmaktadır.

Bir yandan bolşevizm, 1903'te marksist teorinin son derece sağlam temeli üzerinde yükseldi. Bu devrimci teorinin doğruluğu, ve tek başına onun doğruluğu, yalnızca 19. yüzyıl boyunca dünya deneyimiyle değil, aynı zamanda, özellikle Rusya'daki devrimci düşüncenin arayış ve yalpalama deneyimiyle, yanlışlarıyla ve hayal kırıklıklarıyla kanıtlandı. Aşağı yukarı yarım yüzyıl boyunca -yaklaşık olarak, son yüzyılın kırklarından doksanlarına kadar- Rusya'daki ilerici düşünce, en vahşi ve en gerici çarlığın baskısı altında büyük bir istekle, doğru devrimci bir teori aradı, Avrupa ve Amerika'da bu alandaki her türden "en son bulguları" olağanüstü bir dikkat ve titizlikle izledi. Rusya, marksizme -biricik doğru devrimci teoriye-, yarım yüzyıl boyunca geçirdiği eşi görülmemiş sıkıntıların ve özverilerin, eşi görülmemiş kahramanlıkların **acıları** içinde, inanılmaz enerji, feragatli araştırma, inceleme, pratik deneyim, hayal kırıklığı, Avrupa deneyimiyle doğrulama ve karşılaştırma yoluyla ulaşmıştır. Çarlığın neden olduğu siyasal sürgünler sayesinde, devrimci Rusya, 19. yüzyılın ikinci yarısında, hiçbir ülkenin sahip olmadığı kadar, dünya devrimci hareketinin biçimleri ve teorileri üzerinde son derece yararlı bilgiler ve zengin uluslararası ilişkiler sağladı.

Öte yandan teorinin bu kaya gibi temeli üzerinde yükselen bolşevizm, deneyim zenginliği yönünden dünyanın hiç bir yerinde eşi olmayan onbeş yıllık (1903-17) bir tarih pratiği yaşadı. Bu onbeş yıl boyunca, hiç bir başka ülke, bu devrimci deneyime, hareketin - legal ve illegal, sessiz ve fırtınalı, yeraltında ve açık, yerel çevreler ve kitle hareketi, parlamenter ve terörist- birbirini izleyen hızlı ve değişik biçimlerine, yaklaşık biçimlerde de olsa bir deneyim yaşamamıştır. Hiç bir başka ülkede, böylesine kısa bir dönemde, modern toplumun bütün sınıflarının savaşımının, ülkenin geriliği ve çarlık boyunduruğunun şiddeti yüzünden görülmemiş bir hızla olgunlaşan ve Amerika ve Avrupa'nın siyasal deneyimlerinin uygun düşen "en son bulgularını" en istekli ve en başarılı bir biçimde özümleyen bir savaşımın böylesine zengin biçimleri, zengin çeşitleri ve yöntemleri biraraya toplanmamıştır.

Komünizmin Çocukluk Hastalığı "Sol" Komünizm,
Sol Yayınları, 5. baskı, s.11-14

Bolşevizmin başarısının temel koşullarından biri

Proletarya partisinde disiplin

V. İ. LENİN

Sanıyorum, artık bugün, bolşeviklerin, Partimiz içinde en sert ve demir disiplin olmadan, ya da işçi sınıfı kitlesinin bütününden, yani geri katmanlara önderlik etme yeteneğinde ya da onları birlikte sürükleme yeteneğinde olan işçi sınıfı içerisindeki düşünen, namuslu, özverili ve etkin bütün unsurlardan tam ve eksiksiz destek sağlanmadan, değil iki-buçuk yıl, iki-buçuk ay bile iktidarı tutamayacakları, herkesçe bilinmektedir.

Proletarya diktatörlüğü, yeni sınıfın, **daha güçlü** bir düşmana karşı, (tek bir ülkede bile olsa) devrilmesiyle, direnme gücü **on katı** artan ve gücünü yalnızca uluslararası sermayenin gücünden, uluslararası bağlantılarının gücü ve dayanıklılığından değil, aynı zamanda **alışkanlık gücünden, küçük-ölçekli üretimin** gücünden alan burjuvaziye karşı verdiği en kararlı, en acımasız bir savaş anlamına gelir. Ne yazık ki, küçük-ölçekli üretim hala dünyada yaygın haldedir ve küçük-ölçekli üretim, sürekli olarak, her gün, her saat, kendiliğinden ve yığın halinde kapitalizmi ve burjuvaziyi **doğurmaktadır**. Bütün bu nedenler, proletarya diktatörlüğünü gerekli kılmaktadır, ve proletaryanın burjuvazi üzerindeki zaferi, kararlılığı, disiplini ve sağlam ve eğilmez bir iradeyi gerektiren, uzun, inatçı ve kıyasıya bir ölüm-kalım savaşı olmadan olanaklı değildir.

Yineliyorum: Rusya'daki başarılı proletarya diktatörlüğü deneyimi, düşünme yeteneğinde olmayanlara ya da soruna eğilme fırsatı bulamamış olanlara bile, proletaryanın mutlak merkeziyetçiliği ve sert disiplininin burjuvazi üzerindeki zaferinin temel bir koşulu olduğunu açıkça göstermiştir.

Bunun üzerinde sık sık durulmaktadır. Ne var **ki**, bunun ne anlama geldiği ve bunun hangi koşullar altında olanaklı olduğu üzerinde yeterince düşünülmemektedir. Sovyetlere ve bolşeviklere sunulan övgülere, devrimci proletaryanın gereksindiği disiplinin bolşevikler tarafından **niçin** kurulabildiğinin nedenlerinin **derin bir tahlili daha sık** eşlik etmiş olsaydı, daha iyi olmaz mıydı?

Siyasal bir düşünce akımı olarak ve siyasal bir parti olarak bolşevizm, 1903'ten beri vardır. Yalnızca bolşeviklik tarihi, varlığının **bütün** dönemi boyunca, en zor koşullar altında, proletaryanın zaferi için gerekli olan demir disiplinini niçin kurabildiğini ve onu sürdürebildiğini doyurucu bir biçimde açıklayabilir.

Ortaya çıkan ilk sorular şunlardır: proletaryanın devrimci partisinin disiplini nasıl korunmaktadır? Nasıl denetlenmektedir? Nasıl güçlendirilmektedir? Önce, proletarya öncüsünün sınıf bilinciyle ve onun kendini devrime adamasıyla, onun sağlamlığı, özverisi ve kahramanlığıyla. İkincisi, çalışan insanların en geniş yığınlarıyla, başta proletarya ile, **ama aynı zamanda** çalışan insanların **proleter** olmayan yığınlarıyla, belirli ölçüde bağ kurma, en yakın ilişkiler sürdürme, ve -eğer dilerseniz- onların içinde erime yeteneğiyle. Üçüncüsü, bu öncü tarafından uygulanan siyasal önderliğin doğruluğuyla, geniş yığınların, doğru olduklarını **kendi öz deneyimleriyle** görmeleri kaydıyla siyasal strateji ve taktiklerinin doğruluğuyla. Bu koşullar olmaksızın, görevi burjuvaziyi devirmek ve topumun tümünü değiştirmek olan gerçekten ileri sınıfın partisi olma yeteneğindeki bir partide, disiplin sağlanamaz. Bu koşullar olmaksızın, disiplini yerleştirmek için yapılan bütün girişimler, kaçınılmaz olarak başarısızlığa uğrar ve lafebeliği ve soytarılıkla sonuçlanır. Öte yandan, bu koşullar birden ortaya çıkmaz. Bunlar ancak uzun çaba ve çetin deneyimlerle yaratılırlar. Bunların yaratılması, bir dogma olmayan, ancak son biçimini gerçek yığın hareketinin ve gerçek devrimci bir hareketin

(Devamı s.23'te)